

Kūrybinės garso ir vaizdo
dirbtuvės kritiniam
mąstymui ir medijų
raštingumui skatinti

Bandomųjų mokymų gairės

EGInA
2022-11-04

Bendrai finansuojama pagal
Europos Sąjungos programą
„Erasmus+“

Šis leidinys atspindi tik autoriaus nuomonę, todėl Nacionalinė agentūra ir Europos Komisija
negali būti laikomos atsakingomis už jame pateiktą informaciją.
Projektas Nr. 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPPKA3-IPI-SOC-IN „Kūrybinės garso ir vaizdo dirbtuvės
kritiniam mąstymui ir medijų raštingumui skatinti“

© Projektas „Kūrybinės garso ir vaizdo dirbtuvės kritiniam mąstymui ir medijų raštingumui skatinti“, 2023
© Asociacija „Langas į ateitį“, vertimas, 2023

Turinys

Įvadas	6
Pagrindinis seminarų turinys ir metodika	7
PROJEKTO UŽDAVINIAI	7
CrAL projekto bandomieji mokymai	7
PEDAGOGINIAI METODAI	8
MOKYMO STRATEGIJOS	8
Dalyvių (mokytojų) atranka	11
Vietiniai kontaktiniai seminarai.....	12
KAIP NAUDOTIS MOKYMO MEDŽIAGA.....	16
SEMINARŲ, SKIRTŲ PERTEIKTI STUDENTAMS CRAL METODIKĄ, SKAIČIUS	16
TECHNINĖS PAGALBOS UŽTIKRINIMAS IR MOKYKLŲ POTENCIALO DIDINIMAS	17
KURATORIŲ TOLESNI VEIKSMAI SU MOKYTOJAIŠ	17
KAIP ĮTRAUKTI VIETOS BENDRUOMENĘ.....	17
Pažymėjimai.....	17
Konkurso gairės	18
AUTORIŲ TEISIŲ KLAUSIMAI	19
Siekiami rezultatai	20
1 PRIEDAS. MOKOMIEJI RINKINIAI	21
1 PAMOKA	22
VIZUALINĖ SINTAKSĖ IR ATKURIANTYSIS JUDĖJIMAS	23
MOKYMOŠI TIKSLAI IR REZULTATAI	24
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI.....	25
DOKUMENTO STRUKTŪRA	25
Pirmas skyrius: reagavimo geba.....	27
Antras skyrius: kas yra atvaizdas	30
Trečias skyrius: užrašinė.....	33
2 PAMOKA	34

VIZUALINĖ SINTAKSĖ IR ATKURIAMASIS JUDĖJIMAS.....	35
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	36
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI.....	36
DOKUMENTO STRUKTŪRA	37
1 dalis. Kaip atskyrimas padeda geriau pamatyti.....	39
2 dalis. Vizualinė sintaksė.....	41
3 dalis. Atkuriamasis judėjimas.....	43
4 dalis. Mąstymas apie vaizdus bendrai	45
3 PAMOKA	46
VIZUALINĖ DRAMATURGIJA.....	47
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	48
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI.....	48
DOKUMENTO STRUKTŪRA	49
1 dalis. Vizualinės dramaturgijos sąvokos.....	51
2 dalis. Reakcijos į vaizdą	53
3 dalis. Vizualinė kultūra.....	55
4 PAMOKA	56
NUO ASMENS PRIE PERSONAŽO.....	57
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	58
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI.....	58
DOKUMENTO STRUKTŪRA	59
1 dalis. Interviu.....	61
2 dalis. Vaidmenų modelių pavyzdžiai.....	63
3 dalis. Mokytojai ir mokiniai.....	65
5 PAMOKA	66
NUO VAIZDO PRIE RAŠYMO, NUO RAŠYMO PRIE VAIZDO	67
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	67
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI.....	68
DOKUMENTO STRUKTŪRA	68

<i>1 dalis. Judanti figūra: garso ir vaizdo projektas</i>	<i>70</i>
<i>2 dalis. Atvaizdavimo veiksmas</i>	<i>72</i>
6 PAMOKA	73
VAIDYBINIS IR DOKUMENTINIS FILMAS.....	74
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	75
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI	76
DOKUMENTO STRUKTŪRA	76
<i>1 dalis. Vaidybinių scenarijų rašymas.....</i>	<i>78</i>
<i>2 dalis. Dokumentikos rašymas</i>	<i>80</i>
7 PAMOKA	81
FILMAVIMO AIKŠTELĖ IR FILMAVIMAS	82
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	83
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI	83
DOKUMENTO STRUKTŪRA	84
<i>1 dalis. Darbo planas.....</i>	<i>86</i>
<i>2 dalis. Vaidmenų pasiskirstymas filmavimo aikštelėje</i>	<i>88</i>
<i>3 dalis. Siužetų planavimas.....</i>	<i>90</i>
<i>4 skyrius. Darbas filmavimo aikštelėje</i>	<i>92</i>
<i>5 dalis. Pirmasis begarsis variantas.....</i>	<i>94</i>
8 PAMOKA	95
VAIZDO ĮRAŠŲ REDAGAVIMAS.....	96
MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI	97
TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI	97
DOKUMENTO STRUKTŪRA	97
<i>1 dalis. Koregavimas</i>	<i>100</i>
<i>2 dalis. Redagavimo metodai.....</i>	<i>102</i>
<i>3 dalis. Redagavimo rūšys</i>	<i>104</i>
<i>4 dalis. Pirmoji peržiūra</i>	<i>106</i>
9 PAMOKA	107

<i>Garso ir vaizdo sintaksė</i>	<i>108</i>
<i>MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI</i>	<i>109</i>
<i>TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI</i>	<i>109</i>
<i>DOKUMENTO STRUKTŪRA</i>	<i>109</i>
<i>1 dalis. Garsas</i>	<i>111</i>
<i>2 dalis. Redagavimo metodai</i>	<i>113</i>
<i>3 dalis. Galutinis redagavimas</i>	<i>115</i>
<i>10 PAMOKA</i>	<i>116</i>
<i>SANTYKIS SU ASMENINE VIZIJA</i>	<i>117</i>
<i>MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI</i>	<i>117</i>
<i>TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI</i>	<i>118</i>
<i>DOKUMENTO STRUKTŪRA</i>	<i>118</i>

Įvadas

Šios gairės skirtos padėti CrAL mokytojams ir instruktoriams organizuoti mokymo veiklą su jaunimu ir kurti audiovizualinę medžiagą pagal projekte numatytą metodiką.

Konkrečiai šis dokumentas turi dvejopą paskirtį - viena vertus, juo vadovaujamasi partneriams rengiant mišrius mokymus mokytojams, kita vertus, juo siekiama padėti mokytojams ir instruktoriams organizuoti mokymo veiklą su jaunimu.

Dokumentas apima įvairias temas, jame apibūdinamas bandomasis etapas, kuriame dalyvauja mokytojai ir (arba) instruktoriai bei jaunuoliai įgyvendinant visus projekto metu numatytus mokymus.

Be to, dokumente pateikiami nurodymai, kaip organizuoti mokymo veiklą ir kurti veiksmingą ir vertingą garso bei vaizdo medžiagą.

Pagrindinis seminarų turinys ir metodika

PROJEKTO UŽDAVINIAI

Projekto „**Kūrybinės audiovizualinės dirbtuvės kritiniam mąstymui ir medijų raštingumui skatinti**“ (CrAL) pagrindinis tikslas - skleisti ir plėsti vietos lygmeniu jau išbandytą gerą patirtį, kuria siekiama skatinti vidurinių mokyklų mokinių kritinį mąstymą, aktyvų pilietiškumą ir medijų raštingumą, remiantis kūrybinio mąstymo ir audiovizualinės kalbos naudojimu. Projekto bandomųjų mokymų metu bus ugdomi 21 a. įgūdžiai, reikalingi pasauliniu mastu kompetentingiems jauniems žmonėms, apimantys aktyvų bendravimą, bendradarbiavimą, kūrybiškumą, problemų sprendimą, kritinį mąstymą ir pasitikėjimą savimi.

CrAL projekto bandomieji mokymai

Parengti mokytojai ir instruktoriai **2023 m. sausį - birželį** su mokiniais išbandys „kūrybinio audiovizualinio rašymo ir skaitymo“ metodiką.

Kiekvienoje šalyje 10 mokytojų ir 50 mokinių (iš viso 60 mokytojų ir 300 mokinių) dalyvaus eksperimente, pagrįstame praktiniais seminarais, kurių metu jie įgis techninių bei bendrųjų kompetencijų ir kurs audiovizualinį turinį, tapdami aktyviais skaitmeninio turinio kūrimo dalyviais.

Bandomasis etapas bus organizuojamas kaip mokomosios dirbtuvės, skirtos mokiniams, suskirstytos į du pagrindinius etapus:

- **teorinį**, kurio metu jie įgis specifinių audiovizualinės kūrybos skaitymo ir rašymo žinių bei pasirinktą pagrindinę temą, kurią analizuos;
- **praktinį**, kai jie tiesiogiai dirbs kurdami ir vystydami trumpametražius filmus.

Bandomajame etape dalyvavę mokiniai taps pavyzdžiu būsimoms kartoms: jie dalyvaus kaip tikri gerosios patirties sklaidos veikėjai, reklamuodami savo vaizdo įrašus komunikacijos kanalais (pvz., socialiniuose tinkluose) ir dalyvaudami projekto vietiniuose sklaidos renginiuose.

BANDOMAJAME ETAPE DALYVAUJANTYS MOKYTOJAI IR MOKINIAI

- **Kuratoriai**, kurie buvo apmokyti CrAL metodikos Barselonoje vykusio tarptautinio mokymo renginio metu, dalyvaus kaip internetiniai tarpininkai, skatinantys naudotojų sąveiką mokymosi platformoje ir teikiantys atsiliepimus apie medžiagą, kurią ten įkels mokytojai; jie taip pat surengs 5 tiesioginius seminarus mokytojams ir padės jiems vesti kūrybinio audiovizualinio rašymo bei skaitymo seminarą mokykloje.

- **Vidurinių mokyklų mokytojai** ir instruktoriai, dirbantys neformalioje aplinkoje: jie bus mokomi CrAL metodo ir sužinos, kaip veiksmingai mokyti jaunus žmones skaityti, rašyti ir kurti audiovizualinius kūrinius, kad pagerintų jų medijų raštingumą ir kritinio mąstymo įgūdžius. Po pirmojo mokymo etapo mokytojai su savo mokiniais taikys CrAL metodiką kaip daugiadisciplininį metodą rengdami projektais grindžiamus seminarus.
- **Moksleiviai** (14-19 metų): jie bus galutiniai naudos gavėjai, nes mokytojai (padedami parengtų kuratorių) jiems rengs specialius projektinius mokymus (praktinius seminarus), kuriuose jie įgis techninių ir bendrųjų įgūdžių, reikalingų garso ir vaizdo turiniui kurti.
- **Jaunuolių tėvai** ir vietos bendruomenės nariai bus įtraukti į projektą kaip aktyvūs dalyviai ir naujai įsteigtos praktikos bendruomenės nariai, kad būtų kuo labiau padidintas projekto poveikis vietos, nacionaliniu ir Europos lygmeniu.

PEDAGOGINIAI METODAI

CrAL pedagoginis metodas, pagrįstas bendra kūryba ir aktyviu jaunų žmonių dalyvavimu, pasižymi dideliu inovaciniu ir įtraukiuoju potencialu.

Projektas skatins nagrinėti pasirinktas šiuolaikiniam pasauliui aktualias temas (pvz., migraciją, toleranciją ir kt.), kartu kuriant pozityvius kontrnaratyvus, priešingus skaitmeninės ir neskaitmeninės žiniasklaidos skleidžiamiems pranešimams, paremtus naujo audiovizualinio turinio kūrimu. Taip jaunimas taps aktyviu socialinių iššūkių sprendimų kūrėju, o nepalankioje padėtyje esantys jaunuoliai (pvz., studentai imigrantai ir jų antrosios kartos atstovai) bus skatinami integruotis į visuomenę ir pripažinti vertybes.

Mokymai bus rengiami remiantis Italijos kultūros ministerijos garso ir vaizdo departamento ICBSA nuo 2013 m. Italijoje populiarinama gerąja patirtimi „Kūrybiškas audiovizualinis rašymas ir skaitymas“.

MOKYMO STRATEGIJOS

Projektinis mokymasis

Projektinis mokymasis yra į studentą nukreipta mokymo metodika, apimanti dinamiškos klasės požiūrį, kai manoma, kad besimokantieji įgyja gilesnių žinių aktyviai tyrinėdami realaus pasaulio iššūkius ir problemas. Studentai dalyko mokosi ilgą laiką ieškodami atsakymo į sudėtingą klausimą, tirdami iššūkį ar problemą. Tai aktyvaus mokymosi ir tyrimais grįsto mokymosi stilius. Skirtingai nuo rašytinių, įsimenamų ar mokytojo nurodymų, kuriuose išdėstomi nustatyti faktai arba pateikiamas sklandus kelias į žinias, projektinis mokymasis kelia klausimus, problemas ar scenarijus.

Mokymasis bendradarbiaujant

Mokymasis bendradarbiaujant (angl. *cooperative learning*) yra pedagoginė patirtis, skatinanti įvairaus amžiaus mokinių socializaciją ir mokymąsi skirtingų dalykų srityse.

Ši metodika pagrįsta visų pirma aktyviu ir tiesioginiu mokinių įsitraukimu, kurie skatinami dirbti kartu siekiant bendrų tikslų arba atlikti grupines užduotis, kurias kitaip būtų sunku atlikti.

Slavin (2013), apibendrinęs geriausius pradinės ir vidurinės matematikos tyrimų bei programų, skirtų sunkumų turintiems skaitytojams, rezultatus, nustatė, kad gerai struktūrizuoti metodai, tokie kaip mokymasis bendradarbiaujant, duoda didesnę teigiamą poveikį nei kitos vertintos mokymo patirtys, pvz., naujoviški mokymo programų vadovėliai arba technologijų naudojimas skaitymui ir matematikai.

Studentų suskirstymas į grupes tikintis, kad jie dirbs kartu, nebūtinai paskatins bendradarbiavimą. Johnson ir F. Johnson (2009) siūlo grupes sukurti taip, kad jų struktūroje būtų penki pagrindiniai sėkmingo mokymosi bendradarbiaujant komponentai.

Pirmasis iš šių pagrindinių komponentų apima teigiamos tarpusavio priklausomybės struktūrizavimą mokymosi situacijoje, kad visi grupės nariai suprastų, kad jie yra susieti taip, kad sėkmę pasiekti pavyks tik visiems kartu, todėl jie turi išmokyti suderinti savo pastangas, kad taip įvyktų.

Antrasis esminis sėkmingo bendradarbiavimo komponentas yra skatinanti sąveika, - grupės narių siekis skatinti vienas kitą ir padėti atliekant savo užduotis, kad grupė pasiektų savo tikslą.

Trečias svarbus komponentas yra individuali atskaitomybė arba atsakomybė užtikrinant, kad kiekvienas atliktų savo darbo dalį, o likusieji atliktų savo darbo dalį. Tiesą sakant, kuo labiau mokiniai suvokia, kad yra susiję, tuo labiau jie jaučiasi asmeniškai atsakingi už indėlį į kolektyvines grupės pastangas.

Mokinių skirstymas į grupes tikintis, kad jie mokės bendradarbiauti, neužtikrina, kad tai įvyks. Tiesą sakant, grupės dažnai subyra, nes joms trūksta tarpasmeninių įgūdžių, reikalingų grupės narių nesutarimams valdyti. Šie įgūdžiai turi būti aiškiai aptariami (su vyresniais mokiniais) arba jų turi būti mokoma (jaunesnius vaikus), nes tai yra ketvirtasis pagrindinis sėkmingo mokymosi bendradarbiaujant komponentas.

Paskutinis sėkmingo mokymosi bendradarbiaujant komponentas yra grupės svarstymas. Grupės svarstymo metu studentai apmąsto savo pažangą ir darbinius santykius. Tokio tipo svarstymams paskatinti dažnai naudojami tokie klausimai, kaip: „ką mes pasiekėme?“, „ką dar turime pasiekti?“ ir „kaip tai galėtume padaryti?“.

Dalyvaujamas mokymas(-is)

Dalyvaujamas mokymas(-is) (angl. *participatory learning*) apima patirčių rinkinį, naudingą įsitraukiant ir mokantis bendruomenėse. Šis metodas gali būti taikomas mažesnėms grupėms, kurios dalyvauja mokymosi procese.

Tai tokia mokymosi aplinka, kurioje mokytojas yra mokymosi pagalbininkas, padedantis studentams atlikti tyrimus ir kaupti žinias (Barab ir kt., 1998).

Remiantis šiuo dalyvaujamojo mokymosi metodu, galimas patirtinis mokymasis apie skirtumus ir nelygybę.

Vizualinio mąstymo strategijos

Vizualus mąstymas yra į studentą nukreiptas palengvinimo (fasilitavimo) metodas, skatinantis neverbalinių priemonių naudojimą siekiant pabrėžti mokymosi procesą.

Jo ištakas galima aptikti vokiečių kilmės autoriaus ir psichologo Rudolfo Arnheimo leidinyje „Vizualus mąstymas“ (1969), kuriame vizualinis suvokimas „padeda sampratos formavimo pamatus“ (p. 294). Vėlesniais laikais ši metodika buvo vystoma kaip kognityvinės psichologės Abigail House ir muziejaus pedagogo Philipo Yenawine'o sukurtas tyrimais pagrįstas mokymo metodas, numatantis meno ir jutiminio turinio panaudojimą mokant vizualinio raštingumo, vizualinio mąstymo ir bendravimo įgūdžių.

Straipsnyje „Mintys apie vizualinį raštingumą“ (1997) Yenawine'as vaizdinį raštingumą apibūdina kaip „gebėjimą rasti prasmę vaizdiniuose. Jis apima įgūdžių rinkinį, pradedant nuo paprasto identifikavimo (įvardijimo, kas matoma) iki sudėtingo interpretavimo kontekstiniu, metaforiniu ir filosofiniu lygmenimis.

Minimi daugelis pažinimo bruožų, tokių kaip asmeninis susiejimas, klausinėjimas, spėliojimas, analizė, faktų nustatymas ir skirstymas į kategorijas. Objektivus supratimas yra svarbiausia šio raštingumo prielaida, tačiau subjektyvūs ir emociniai žinojimo aspektai yra lygiai svarbūs taip pat.“

Sužaidybinimas

Sąvoka „sužaidybinimas“ paprastai vartojama apibūdinti žaidimų patirties taikymą ne žaidimų aplinkoje, kai tas daroma siekiant pagerinti vykdomus mokymosi procesus ir patobulinti dalyvaujančių asmenų patirtį.

Pastaraisiais metais sužaidybinimas tapo populiaria sąvoka visose švietimo ir mokymo srityse, nes suvokiama jo galimybė padaryti mokymąsi labiau motyvuojantį, patrauklesnį ir, galiausiai, veiksmingesnį.

Sužaidybinimas, taikomas siekiant sustiprinti mokymosi procesą, vykdomą švietimo ir profesinio mokymo sektoriuose, yra sparčiai augantis reiškinys, o žaidimais pagrįsto mokymosi ir žaidimų koncepcijos taikomos dažniausiai įvairiuose išsilavinimo lygiuose, nors galima pastebėti didesnę jų paplitimą universitetų lygmenyje.

Taigi, žaidimai pritaikomi edukaciniais tikslais ir žaidimų mechanizmai taikomi švietimo procese siekiant remti mokymąsi įvairiuose švietimo kontekstuose ir dalykinėse srityse, o taip pat formuoti įvairias nuostatas ir elgseną, pavyzdžiui, bendradarbiavimo, kūrybiškumo ir savarankiškų studijų.

Kompetencijomis pagrįstas mokymasis

Kompetencijomis grįstas ugdymas apima gilų domėjimąsi ir dėmesį besimokančiojo požiūriams, gabumams ir poreikiams; laiką, skiriamą besimokančiajam įgyti, pakartoti ar pademonstruoti reikiamas kompetencijas bei sukuriamą palankią mokymosi aplinką.

Kompetencijų apibrėžimas yra sudėtingas, o švietimo kontekste dar sudėtingesnis; Europos institucijų ir švietimo ekspertų apibrėžtos kompetencijos susideda iš tarpusavyje nesusijusių dalykų, tokių kaip žinių komponento, elgsenos repertuaro ir vertybių derinio.

Todėl veiklą atliekantis kompetenciją turintis asmuo turės tokį būtinų įgūdžių, požiūrių ir žinių derinį, į kurį reikėtų atsižvelgti visapusiškai.

Šiame kontekste pagrindinis mokytojo vaidmuo yra vertinti mokymosi rezultatus, o ne jiems pasiekti sugaištą laiką, daugiau padedant mokytis, o ne kontroliuojant.

Vaidmenų ugdymas

Jau seniai manoma, kad vaidmenų modeliai vaidina svarbų vaidmenį jaunų žmonių ugdymui. Atliktame tyrime nagrinėjami būdai, kaip pavyzdžiai gali padėti jauniems žmonėms geriau suvokti jiems prieinamas galimybes pasaulyje. Paauglių išilginio palyginimo tyrimas atskleidė, kad mokiniams, kurie tyrimo pradžioje nurodė turėję bent vieną tinkamą pavyzdį, laikotarpiu iki 24 mėnesių sekėsi geriau, jie nurodė daugiau į pasiekimus orientuotų tikslų, labiau mėgavosi su pasiekimais susijusia veikla, daugiau galvojo apie savo ateitį ir dažniau sekė suaugusiais, o ne savo bendraamžiais, lyginant su mokiniais, neturinčiais tinkamo pavyzdžio.

Vaidmens pavyzdys yra asmuo, su kuriuo individas tam tikru būdu susitapatina, kad:

- pasisemtų įkvėpimo bei motyvacijos, ir (arba)
- pamėgdžiotų tam tikrus pavyzdžio ypatumus.

Motyvacijos teorija patvirtina, kad įkvepiantis pavyzdys gali paskatinti siekti didesnių laimėjimų, suteikti kryptį, paskatinti pastangas ir atkaklumą siekiant tikslų. Socialinio mokymosi teorija teigia, kad mokomasi stebint kitų žmonių elgesį, nuostatas ir to elgesio pasekmes. Stebėdamas individas nusprendžia, kurią elgesio dalį atkurti. Kai sektingas pavyzdys atspindi turinčius vertę rezultatus, žmogus labiau linkęs pamėgdžioti jo savybes, pavyzdžiui, vertybes, stilių, nuostatas, įgūdžius ir mintis. Identifikacijos teorija pabrėžia, kad individas vienas prie kito traukia tam tikras suvokiamas panašumas, todėl vaidmenų modeliai gali padėti individams ugdyti savęs sampratą. Vaidmenų pavyzdžiai gali būti istoriniai, kultūriniai, įžymybių, išgalvoti, asmeniniai (šeimos, bendraamžių) arba profesiniai (McCullough, 2013).

Dalyvių (mokytojų) atranka

Visose dalyvaujančiose šalyse mokytojai bus atrenkami atsižvelgiant į jų mokymosi rezultatus, susidomėjimą, jaunimo, su kuriuo jie dirba, profilį ir geografinę vietovę, kurioje jie dirba (ypač pabrėžiant nepalankias sąlygas turinčias vietas).

Pageidautina, kad mokymuose dalyvautų jaunimas iš nepalankių vietovių, o taip pat socialinę ir kultūrinę atskirtį patiriantis jaunimas. Šalys, kuriose yra daug migrantų ir pabėgėlių (pvz., Italija ir Graikija), skirs ypatingą dėmesį migrantų kilmės asmenų įtraukimui į bandomąjį etapą.

Atsižvelgiant į metodikos pobūdį pageidautina, kad projekte dalyvaujantys mokytojai:

- vertintų ir brangintų santykį su mokiniais kaip didaktinį metodą;
- domėtusi naujomis metodikomis;
- turėtų kompetencijų, susijusių su vizualinės komunikacijos procesais;
- būtų susipažinę su mokymo strategijomis ir metodais;
- būtų linkę į kūrybinėmis dirbtuvėmis grindžiamą veiklą;
- Turi pakankamai laiko, kurį gali skirti CrAL projektui;
- gerai mokėtų anglų kalbą, kad galėtų lengvai bendrauti platformoje su mokytojais iš kitų Europos šalių.

Vietiniai kontaktiniai seminarai

Mišrus kursas mokytojams ir dėstytojams vyks 3 mėnesius - nuo 2022 m. spalio iki 2023 m. sausio. Kad e. mokymosi kursas būtų veiksmingesnis ir kad mokytojai galėtų praktiškai pritaikyti įgytas žinias, jas įsisavinti ir panaudoti vykdydami projektą (kad vėliau galėtų šią patirtį pakartoti savo klasėse), e. kursas bus papildytas 5 tiesioginiais seminarais. Jie taip pat suteikia galimybę dėstytojams peržiūrėti ir aptarti su mokytojais jų užduotis, atliktas po kiekvieno internetinio modulio, o praktinių seminarų dalyviams - gauti atsiliepimų apie savo rezultatus ir mokymosi eigą.

Mokymo etapas	Medžiagos rūšis	Trukmė	Tvarkaraštis
1 modulis. Kas yra atvaizdas. 2 modulis. Vizualinė sintaksė ir atkuriamasis judėjimas	Dalijimasis 1-osios ir 2-osios užduočių rezultatais. Dalyviai parodo po tyrimo surinktus vaizdus (kuriuos jau bus įkėlę į platformą), iliustruojančius, kokius metodus jie pasirinko naudoti. <i>Atvira bendrakursių diskusija, padedant dėstytojams.</i>	2 val.	2 savaitė. 1 kontaktinis seminaras
3 modulis. Vizualinė dramaturgija	Dalijimasis 3 užduoties rezultatais Kokius svarbiausius turinio pavyzdžius („Youtube“ vartotojų, interneto nuomonių formuotojų, televizijos serialų vaizdo įrašus), kuriuos žiūri jų mokiniai, nurodė dalyviai?	1 val.	4 savaitė. 2 kontaktinis seminaras

Mokymo etapas	Medžiagos rūšis	Trukmė	Tvarkaraštis
4 modulis. Nuo asmens iki personažo, interviu	<i>Atvira bendrakursių diskusija, moderuojama dėstytojų.</i> Dalijimasis 4 užduoties rezultatais Su kokiais didžiausiais iššūkiais susidūrėte imdami interviu iš kolegos ar studento? Ko išmokau iš šios patirties? Kokių priemonių man dar reikia? <i>Atvira diskusija su dėstytojų komentarais</i>	1 h	
5 modulis. Vizualinė dramaturgija. Nuo vaizdo prie rašto, nuo rašto prie vaizdų	Dalijimasis 5 užduoties rezultatais Kokia mūsų scenarijaus struktūra? <i>Dėstytojų atsiliepimai</i>	1 val.	6 savaitė. 3 kontaktinis seminaras
6 modulis. Vaidybinis ir dokumentinis filmai	Dalijimasis 6 užduoties rezultatais Kiekvienas dalyvis per 5 minutes pristato savo dokumentinio filmo idėją (kuria jau buvo pasidalinta platformoje), pagrindinę temą, parodo pasirinktus vaizdinius siužetus <i>Pristatymas ir dėstytojo atsiliepimai</i>	1 val.	
7 modulis. Filmavimo aikštelė ir filmavimas	Dalijimasis 7 užduoties rezultatais Su kokiais iššūkiais teko susidurti pradedant filmavimą? Kokių priemonių man dar reikia? <i>Atvira bendrakursių diskusija, vedama dėstytojų.</i>	1 val.	8 savaitė. 4 kontaktinis seminaras
8 modulis. Vaizdo įrašų redagavimas	Dalijimasis 8 užduoties rezultatais	1 val.	

Mokymo etapas	Medžiagos rūšis	Trukmė	Tvarkaraštis
	Minčių lietus kuriant dalyvių nufilmuotų vaizdo įrašų redagavimo koncepciją <i>Atvira bendrakursių diskusija, padedant dėstytojams.</i>		
9 modulis. Garso ir vaizdo sintaksė 10 modulis: Santykis su asmenine vizija	Praktinės vaizdo įrašų montavimo dirbtuvės Dabar, kai dalyviai jau turi visus elementus (scenarijų, vaizdus, filmavimą, įgarsinimą, garso takelį), padedami dėstytojų kartu dirba prie šių elementų "surinkimo".	2 val.	10 savaitė. 5 kontaktinis seminaras

Toliau pateikiamas preliminarus vietinių seminarų tvarkaraštis.

Savaitė	1	2	3	4	5	6	7	8-9	10
Modulis									
1 modulis. Kas yra atvaizdas 2 modulis. Vizualioji sintaksė ir rekreacinis judėjimas	INT 2 va l.	T 2,5 val.							
3 modulis. Vizualinė dramaturgija 4 modulis. Nuo asmens iki personažo - interviu			INT 2 val.	T 2,5 val.					
5 modulis. Vizualinė dramaturgija. Nuo vaizdo prie rašto, nuo rašto prie vaizdų 6 modulis. Vaidybinis ir dokumentinis filmas					INT 2 val.	T 2,5 h			
7 modulis. Filmavimo aikštelė ir filmavimas 8 modulis. Vaizdo įrašų redagavimas							INT 2 val.	T 2,5 val.	
9 modulis. Garso ir vaizdo sintaksė 10 modulis. Santykis su asmenine vizija								INT 2 val.	T 2,5 val.
VISO, val.	4,5			4,5		4,5		4,5	21,5

INT – mokymai vyksta internetu, T- tiesiogiai.

Kaip rengti vietinius seminarus jaunimui

CrAL metodika bus išbandyta seminaruose su jaunimu, kuriuose bus kuriamas audiovizualinis turinys. Kai mokytojai ir instruktoriai baigs mišrų mokymo kursą, jie išbandys CrAL metodiką su savo mokiniais. CrAL dirbtuvės bus organizuojamos taikant projektais ir realiais atvejais pagrįstą metodą, skatinant kūrybinę aplinką, atvirą vietos bendruomenei, ir siekiant ugdyti techninius, meninius ir bendruosius įgūdžius (kūrybiškumą, kritinį mąstymą, darbą komandoje ir kt.).

15

Mokytojai ir instruktoriai nurodys vieną ar kelias temas, kurias mokiniai turės išnagrinėti ir perkelti jas į trumpametražį filmą.

Per 6 mėnesius, preliminariai nuo 2023 m. sausio iki birželio, priklausomai nuo konkrečių kiekvienos bandomosios šalies dalyvių poreikių, mokiniai, vadovaujami mokytojų ir instruktorių bei techniškai padedami dėstytojų, atliks scenaristų, režisierių, aktorių, operatorių ir t. t. vaidmenį kurdami iš viso 20 (po 4 kiekvienoje šalyje) trumpametražių vaizdo įrašų, kurie bus rodomi kiekvienos dalyvaujančios šalies sklaidos renginių metu.

KAIP NAUDOTIS MOKYMO MEDŽIAGA

Atsižvelgiant į metodikos pobūdį ir nagrinėjamų temų apimtį, mokomuosiuose paketuose pateikiamos projekto veiklų gairės ir medžiaga. Kiekvieną vaizdo pamoką lydi vienas mokomasis paketas.

MP atskleidžia vaizdo pamokose pateikiamą turinį, kuris bus naudingas ir instruktoriams, ir mokytojams. Visuose MP dalyviams pateikiama:

- bendra atitinkamos vaizdo pamokos apžvalga;
- mokymosi tikslai ir rezultatai;
- taikoma pedagoginė metodika;
- turinio, suskirstyto į skyrius, pristatymas;
- tvarkaraštis ir veikla mokytojams;
- mokomieji užduočių lapai, suskirstyti pagal skyrius;
- integruojamasis turinys, kuris bus naudojamas pamokos temoms pagilinti pateikčių (skaidrių) forma.

Kuratoriai ir mokytojai savo veikloje remsis MP, kurie padės organizuoti veiklą tiek platformoje, tiek klasėse.

MP yra kiekviename CrAL platformos e. mokymosi kurso internetiniame modulyje.

SEMINARŲ, SKIRTŲ PERTEIKTI STUDENTAMS CRAL METODIKĄ, SKAIČIUS

Siūlomas seminarų skaičius bandomojo projekto metu – 15 seminarų, kurių kiekvienas truktų ne mažiau kaip po 1 valandą ir kurie būtų organizuojami taip:

- 10 seminarų, paremtų vaizdo pamokų ir mokomųjų paketų turiniu ir struktūra;
- 5 seminarai, skirti mokinių audiovizualinių kūrinių redagavimui ir tobulinimui.

TECHNINĖS PAGALBOS UŽTIKRINIMAS IR MOKYKLŲ POTENCIALO DIDINIMAS

Kuratoriai turės bendrauti su mokytojais, kad galėtų suprasti, kaip geriausiai įvertinti jų potencialą tiek techniniu, tiek edukaciniu lygmeniu, kad galėtų jiems tinkamai padėti ir užtikrinti veiksmingą procesą su mokiniais. Kuratorių ir mokytojų santykiai yra labai svarbūs siekiant suprasti, kaip padėti tinkamai suprasti metodiką, kokios galėtų būti mokytojų kasdienės patirties stipriosios ir silpnosios pusės, koks jų įsitraukimas su mokiniais.

Techniniai dalykai taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį, kuratoriai įvertins mokyklos patalpas tiek erdvės, tiek techninės įrangos požiūriu, ir atitinkamai pakoreguos veiklas.

KURATORIŲ TOLESNI VEIKSMAI SU MOKYTOJAIS

Bandomojo projekto metu mokytojas bus atsakingas už nuolatinę, laipsnišką stebėseną, kad tinkamai padėtų plėtoti veiklą ir prireikus padėtų mokytojams: todėl siūlome kas dvi savaites organizuoti susitikimus su mokytojais internetu arba tiesiogiai ir bent kartą per mėnesį raginti teikti atsiliepimus platformoje, visų pirma nacionaliniuose forumuose. Mokytojai naudosis platforma, kad dalytųsi patirtimi ir turiniu bei gautų kuratorių atsiliepimus.

Mokytojų bus prašoma pateikti seminaruose dalyvavusių mokinių skaičių.

Bandomojo etapo pabaigoje jų taip pat bus prašoma parašyti trumpą klasės veiklos ataskaitą, kurioje turėtų būti ir nuotraukų.

KAIP ĮTRAUKTI VIETOS BENDRUOMENĘ

Bandomosios veiklos metu bus ypač svarbus vietos bendruomenės įtraukimas informuotumo didinimo tikslais: mokinių tėvai ir vietos bendruomenės nariai bus tiesiogiai įtraukti į projekto veiklą imant interviu, tiesiogiai dalyvaujant filmų kūrime (pvz., kaip aktoriai ar liudijantys asmenys), taip pat organizuojant vietos renginius.

Pažymėjimai

Mokytojų dalyvavimas mišriame kurse ir CrAL projekto bandomajame etape bus įvertintas išduodant pažymėjimą.

Internetinis mokymas bus laikomas baigtu, jei mokytojai bus atlikę visas platformoje pateiktas užduotis (testus ir pratimus) ir jei dalyvaus bent 80 proc. internetinio kurso ir tiesioginių užsiėmimų.

Pagrindinių žinių apie svarbiausias vaizdo pamokų sąvokas įsivertinimas vyks atliekant platformoje esančius testus.

Kūrybinių užduočių, kurios siūlomos baigiant kiekvieną modulį, o vėliau aptariamose ir dalijamasi jomis tiesioginių užsiėmimų metu, vertinimas vyksta platformoje, kur kuratoriai neskiria formalaus įvertinimo, bet gali pateikti grįžtamąjį ryšį, kad padėtų mokytojams siūlyti tokias pat užduotis savo mokiniams per pamokas.

Konkurso gairės

Bandomojo etapo pradžioje kiekvienoje šalyje bus paskelbti nacionaliniai konkursai, kuriuose bus išrinktas geriausias vaizdo įrašas, taip pat atsižvelgiama didžiausią "patinka" ar "pasidalijimų" skaičių socialinėje žiniasklaidoje. Penki nacionaliniai nugalėtojai bus pakviesti dalyvauti baigiamajame projekto renginyje (kuris vyks 2023 m. aukščiausiojo lygio renginyje ALL DIGITAL), ir kurio metu visi laimėtojų vaizdo įrašai bus rodomi ir pristatomi paties jaunimo, kad jie taptų tikraisiais pokyčių dalyviais.

Tada ALL DIGITAL žiuri išrinks geriausią vaizdo įrašą, kuris bus apdovanotas per AD apdovanojimus, vyksiančius baigiamojo projekto renginio (AD aukščiausiojo lygio susitikimo) metu.

Trumpametražiai filmai turi būti kuriami ir pateikiami laikantis tam tikrų taisyklių.

Audiovizualiniai projektai:

- turi būti sudaryti iš ne ilgesnės kaip 3 minučių trukmės vaizdų ir (arba) trumpų vaizdo įrašų sekos;
- gali būti su muzika ir balsu už kadro;
- gali būti kuriami anglų kalba arba partnerių nacionalinėmis kalbomis;
- į CrAL projekto vaizdo įrašus turi būti įtrauktos projekto užsklandos, kurias bus galima rasti platformoje.
- Vaizdo įrašuose turi būti:
 - vaizdo įrašo autoriaus (-ių) vardas ir pavardė;
 - mokyklos, institucijos pavadinimas;
 - miestas;
 - šalis;
 - informacija apie autorių teises (žr. toliau esančius nurodymus, susijusius su autorių teisėmis).

AUTORIŲ TEISIŲ KLAUSIMAI

Vaizdo įrašuose turi būti laikomasi autorių teisių taisyklių ir, kai reikia, aiškiai ir tinkamai nurodoma bet kokia naudojama kūrybinių bendrijų medžiaga.

Mokinių komandos turėtų turėti visų vaizdo įrašų ir nuotraukų, kuriuos ketina naudoti savo kūrinuose, autorių teises - arba turėtų naudoti medžiagą, kuriai netaikomos autorių teisės.

Geriausieji vaizdai, vaizdo įrašai ir muzika, kuriuos galima įtraukti į vaizdo įrašus, yra tie, kuriuos sukuria patys dalyviai. Jei dalyviai nusprendžia naudoti kitų asmenų darbus, jie turi būti tikri, kad turi teisę juos naudoti ir nurodyti juos sukūrusį asmenį - tai turėtų būti padaryta trumpametražio filmo pabaigoje esančiame ekrane.

CrAL projekto metu sukurtoms skaitmeninėms istorijoms bei trumpametražiams filmams bus taikomos „Creative Commons“ licencijos autorių teisės.

Šios licencijos suteikiamos nemokamai ir leidžia kūrėjams pranešti, kokias teises jie pasilieka, o kokių teisių atsisako gavėjų ar kitų kūrėjų naudai. Pasirinkta ši licencija:

CC BY-NC-SA 4.0 Unported (CC BY-NC-SA 4.0), kuri reiškia, kad gavėjai gali laisvai dalintis (kopijuoti, platinti ir perduoti kūrinį) šiomis sąlygomis:

įvardijimas – jie privalo įvardyti kūrinių autoriaus arba licencijos davėjo nurodytu būdu (bet jokia būdu ne taip, kad būtų galima suprasti, jog jie pritaria jums arba jūsų kūrinio naudojimui);

naudoti nekomerciniais tikslais - jie negali naudoti šio kūrinio komerciniais tikslais;

platinti tokiu pat būdu – jei keičiate, transformuojate arba remiatės šiuo kūriniu, gautą kūrinių galite platinti tik pagal tokią pačią arba panašią į šią licenciją.

Daugiau informacijos:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

Kad būtų aiškiai nurodyta, jog CrAL projekto dalyvių sukurti audiovizualiniai kūriniai yra pateikiami ir platinami pagal šią licenciją, autorius (-iai) turi įtraukti tokį paveikslėlį ir tekstą:

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercialShareAlike 4.0 International License (CC BY-NC-SA 4.0)

Siekiami rezultatai

CrAL platforma bus naudojama mokymams ir mokytojų dalijimuisi žiniomis bei mokinių sukurtos skaitmeninės medžiagos sklaidai. Iš kiekvienos projekto šalies į bendruomenę bus pakviesta ne mažiau kaip 50 naujų narių. Tai bus jaunimas, mokytojai, instruktoriai, pagrindiniai suinteresuotieji asmenys ir politikos formuotojai.

Italijoje

Umbrijos regione: mokytojai įtrauks mokyklas, įsikūrusias kaimo ir nepalankioje padėtyje esančiose vietovėse, kurios turi mažiau galimybių išbandyti naujoviškas mokymo metodikas ir dalyvauti tarptautiniuose projektuose.

Romoje: instruktoriai dirbs su plačiu mokyklų tinklu, kuris susiformavo per daugelį praktikos metų.

Ispanijoje

TRAMS tinklo dėka instruktoriai įgyvendins veiklą nacionaliniu lygmeniu. Be to, jie įtrauks komunikacijos ir švietimo magistrantūros studijų programos (ji daugiausia skirta Ispanijos ir Lotynų Amerikos mokytojams) studentus, kad pasiektų kitas Ispanijos ir Lotynų Amerikos mokyklas.

Kroatijoje

Mokytojai įtrauks mokytojus ir mokinius iš kaimo vietovių, kad kaimo vietovių jaunimui būtų siūloma daugiau popamokinės veiklos.

Graikijoje

Mokymų vadovai užtikrins sėkmingą tikslinių grupių nepalankioje padėtyje esančių jaunuolių pasiekiamumą ir įgyvendins įvairių pagrindinių suinteresuotųjų šalių sinergiją: sukurs bendradarbiavimo tinklą su bendruomenės centrais, visuomeninėmis organizacijomis ir socialinėmis tarnybomis; užtikrins HOU studentų, kurie yra pedagogai, dalyvavimą; bendradarbiaus su regioniniais ir vietos švietimo direktoratais (asocijuotais partneriais), užtikrindami aktyvių mokyklų mokytojų ir pedagogų dalyvavimą; kreipsis į profesinio mokymo paslaugų teikėjus ir informuos mokymų vadovus regioniniu lygmeniu.

Lietuvoje

Bandomojo projekto metu atrinktose bibliotekose ir darbo su jaunimu centruose naudosis ne mažiau kaip 10 nepalankioje padėtyje esančių jaunuolių. Įgyvendinus projektą, jo mokymosi rezultatais galės naudotis apie 150-200 socialinę riziką patiriančių jaunuolių per metus.

1 PRIEDAS. MOKOMIEJI RINKINIAI

MOKYTOJO VADOVAS

1 PAMOKA

VIZUALINĖ SINTAKSĖ IR ATKURIANTYSIS JUDĖJIMAS

Pamokos metu supažindinama su **vizualinės kūrybos** klausimais ir mokiniams padedama įsitraukti į teminius pokalbius, kurių metu pristatomos vaizdinės komunikacijos, kinematografinės raiškos ir fotografijos kūrimo temos.

Joje siūlomas įvadinis metodas, apimantis kartinį dinamiškumą, kurį galima atsieti nuo tų įprastų loginių ryšių, kurie persmelkia racionalų mąstymą ir rašytinę ar šnekamąją kalbą.

CrAL praktikume siūlomi vizualiai pagrįsti tyrimai, kurie itin skatina suvokimo aktą, daugiausia kylantį iš emocinės ir sąmoninės sferos.

Šis metodas rodo, kad egzistuoja aktyvus „judančių vaizdų“ raštingumas, kuris daro įtaką mūsų tikrovės suvokimo, vaizdavimo ir interpretavimo būdai.

Ši komunikacijos priemonė pasižymi sustiprintomis verbalinės artikuliacijos ir kalbos kūrybiškumo savybėmis, ją apskritai galima priskirti prie vizualiųjų menų konteksto.

Šis metodas skatina mokinius laikytis spontaniškesnio požiūrio, apimančio stebėjimą, saviraišką ir vėliau sustiprėjusį jautrumą bei ryšį su kitais: kritinis mąstymas ir detalus stebėjimas yra šios specifinės technikos pagrindas.

CrAL metodo esmė - gebėjimas **atsiskirti** nuo stebimo ir (arba) vaizduojamo objekto.

Jis skatina tyrinėti asmenines temas, apibrėžti su jomis susijusį vizualinį tikslą ir, sprendžiant, kaip įrėminti pasirinktą dalyką - tiek techniniu, tiek spekuliatyviu lygmeniu, - skatina nusišalinimo procesą, kurio metu stebėjimo momentas yra išskaidomas į kelias fotografavimo patirtis.

Pirmasis etapas - tai betarpiška tikrovės registracija, išryškinanti bendrą pirmojo darbo objekto perspektyvą ir pabrėžianti natūralias kūrėjo (-ų) nuostatas.

Šis momentas yra labai svarbus norint „užduoti toną“ ir suaktyvinti atvirą pokalbį tarp kolegų ir mokytojų.

Antra, mokinių prašoma grįžti ir kurti kitą medžiagą, stebint objektą iš tolo; toks požiūris atskleidžia tikslas ir gausias detales: gestus, sąveikas, erdvės atpažinimą, tylos ar garso buvimo momentus.

Tokios patirties atkartojimas palengvina nagrinėjamos pasakojimo idėjos atpažinimą ir tyrinėjimą: be kita ko, dekonstruojant tikrovės dalykus dažnai išryškėja prieštaringi aspektai, susipriešinimo dėmenys, neišspręsti galvosūkliai.

Konflikto sąvoką galima aptikti fotografijose ar judančiuose vaizduose, nesvarbu, ar jie susiję su vizualumu, ar su turiniu.

Atviros diskusijos ir minčių lietaus sesijos padės visai akademinei grupei pasidalyti techniniais ir pasakojamaisiais įspūdžiais ir suformuluoti suvokiamus pagrindinius elementus, tokius kaip vizualinė kompozicija, žinutės nustatymas, konteksto tyrimai ir galiausiai kartinė tema, kuri bus veiksmo varomoji jėga.

Siekiant atkreipti dėmesį į konflikto, kaip esminio pasakojimo elemento, svarbą, viena iš pagrindinių veiklų pamokoje, mokytojai skatinami įsitraukti į besimokančiųjų siūlomus klausimus ir padėti konstruoti pasakojimo išraišką.

Dažniausiai pokalbio kokybė yra lemiamą siekiant geresnio kūrinio supratimo ir dažnai paskatina gyvą ir nuotaikingą tarpusavio vertinimo procesą, numatytą CrAL projekte ir sudarantį siūlomos pedagoginės užmačios pagrindą.

MOKYMOŠI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikras ugdymo nuostatas, kurias mokytojai turi papildyti savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Suvokti savo reakcijas į išorinius dirgiklius.
- Suprasti, kas yra vaizduojamasis veiksmas.
- Apibrėžti atvaizdo sąvoką.
- Pripažinti požiūrio svarbą.
- Suprasti konflikto, kaip esminio pasakojimo elemento, svarbą.
- Pažinti vaizdų kalbą.
- Įvertinti tikrovės atkūrimo procesą pasitelkiant kino kalbą.

Rezultatai

- Vizualinių atvaizdų ir jų sukeltų dirgiklių interpretavimo įgūdžių lavinimas.
- Gebėjimas išreikšti save atgaminant vaizdus.
- Savo požiūrio ir matymo taško, kaip išraiškos priemonės, tyrinėjimas.
- "Konflikto" sąvokos įvardijimas ir gebėjimas jį vizualiai perteikti.
- Tikrovės atvaizdų kūrimas.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas dalimis:

1. Reagavimo geba.
2. Kas yra atvaizdas.
3. Užrašinė.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis lakštas - vieno puslapio apžvalga, kurioje pristatomos pamokos temos ir praktinė veikla, jį galima išspausdinti spausdintuvu ir dalytis su mokiniais.

Toliau pateikiamas išsamus pamokos didaktinis organizavimo aprašas, kuriame išsamiai nurodoma, kaip reikėtų bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus pasiūlyti.

Be to, mokytojams parengtos dvi pateiktys, kurios bus naudingos susipažinimui su turiniu ir dalijimuisi juo:

1. CrAL_Gestalt_LT.pptx
2. CrAL_Pasakojimas_LT.pptx

Vizualinė sintaksė ir atkuriantysis judėjimas

Fotoaparatas yra aptikimo prietaisas. Fotografuojame ne tik tai, ką išmanome, bet ir tai, ko nežinome.

Lisette Model

DALYKAS (-AI)

- Vaizdinis suvokimas;
- vaizdinė raiška.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI

- Tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- vizualiniai tyrimai;
- atvaizdavimo veiksmai.

TEMA (-OS)

- Vaizdinis suvokimo veiksmas;
- vaizdinė kūryba kaip įsiminimo terpė;
- jausmų vaizdavimas: tikrovės stebėjimas ir vidiniai rezonansai;
- vizualinė retorika;
- vaizdinis pasakojimas, atsiejamas nuo žodžių: žodinio ir vaizdinio mąstymo skirtumai;
- paslėpta prasmė fotografijoje;
- vaizduojama realybė ir jos aiškinimas.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Ką matote? Kokie vizualiniai elementai turi atgarsį jūsų pojūčiuose?
- Kodėl fotografuojate arba kuriate vaizdo įrašus?
- Kokia yra jūsų vizualinės kūrybos paskirtis?

ŠALTINIAI

- <https://www.lensculture.com/explore/award-winners/critics-choice-2021>.
- <https://www.worldpressphoto.org/collection/photo-contest>.
- Mokinių asmeninis vaizdo archyvas, išmanusis telefonas ar kita laikmena.

VEIKLOS APRAŠYMAS

- DEKLARACIJOS pristatymas;
- plenarinė diskusija apie fotografavimą ir kasdinių tikrovės kadru kūrimą;
- kolektyvinis stebėjimas ir pasirinktų nuotraukų iš LENS CULTURE arba WORLD PRESS PHOTO svetainių vizualinė analizė.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas: peržiūrėkite savo užrašinę, asmeninį dienoraštį arba darbotvarkę. Atkreipkite dėmesį, kaip renkate idėjas, pastabas ir mintis. Nustatykite, koks yra santykis tarp žodinių ir vaizdinių pavyzdžių.

Pirmas skyrius: reagavimo geba

Užsiėmimas	Mokymo metodai	Priemonės ir ištekliai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
1.1 REAGAVIMO GEBA	Apšilimas	- Interaktyvioji lenta - Įrašyta arba išspausdinta CrAL deklaracija - Lipnieji lapeliai - Mokinių telefonai arba mokyklos kompiuteris	CrAL deklaracija Mokytojas pristato deklaraciją, perskaito 10 jos nuostatų ir paskatina įžanginę diskusiją, įvertindamas mokinių nuomonę. Mokiniams pristatoma trumpa apšilimo veikla. Suskirstyti į grupes, jie paprašomi pasirinkti 10 paveikslėlių, įkvėptų kiekvienos deklaracijos nuostatos. 1 užduotis Internete raskite nuotraukų, kurias susietumėte su deklaracijos 10 nuostatų. Pasidalykite savo atliktais tyrimais su likusiais komandos nariais ir atidžiai stebėkite kitų pasirinkimus. Galiausiai atrinkite 10 nuotraukų, kurios atspindės jūsų komandos vizualinę deklaracijos interpretaciją. Remdamiesi rezultatais sukurkite nuotaikų lentą, skaitmeninį koliažą arba vaizdo juostą.	- Įgyti žinių apie deklaracijos turinį. - Padėti mokiniams susipažinti su šio dokumento turiniu ir pasidalyti asmenine vizualine vaizduote. - Sukurti su šia deklaracija susijusią vaizdinę medžiagą (po 1 rezultatą kiekvienai komandai).	15 min.
	Plenarinė diskusija ir klausimai - atsakymai		Vizualinė kūryba Atvira diskusija apie nuotraukų darymo procesą, mokiniai skatinami detalizuoti: - kaip jie kuria vaizdinį turinį, kodėl ir kam jis skirtas; - kokią elektroninę įrangą jie renka ir kodėl; - koks yra asmeninis ir kolektyvinis vaizdinės kūrybos panaudojimas; - kokios yra pagrindinės vizualiai nagrinėjamos temos; - atminties vaidmenį; - kaip nuotrauka perteikia jausmus: tikrovės stebėjimas ir registravimas skatina procesą, kurio metu išorinis dirgiklis, nenaudojant žodžių, pasiekia vidinį ir asmeninį suvokimą; - kaip rinkti vaizdus, nagrinėjant atgaminimo ir interpretacijos idėją; - skirtumus tarp žiūrėjimo ir matymo; - tai, kad vaizdinio turinio kūrimas reikalauja atsiribojimo nuo kitų, nuo tiriamo dalyko ir galiausiai nuo		30 min.

			sukurto kūrinio - tai atskleidžia dramaturginio proceso potencialą.		
	Plenarinė diskusija ir klausimai - atsakymai	- Interaktyvioji lenta - Fotografijų ciklai (*žr. mokomojo lapo skyrių "IŠTEKLIAI")	Vizualinis suvokimas Mokiniams pateikiama mokytojo iš anksto parinktų vaizdų grupė. Grupė nagrinėja pateiktas nuotraukas šiais atžvilgiais: - formali sandara; - spalva; - objektas (-ai); - gestai; - vieta; - žinutė (-ės); - žiūrėjimo taškas; - ženklai ir simboliai; - funkcija (-os).		

1 pratimas

Paprašykite mokinių panagrinėti asmenines užrašines, dienoraščius ir žurnalus ir atkreipti dėmesį į tai, kaip juose kaupiamos idėjos, mintys, planai ir pan.

Koks yra rašytinio teksto ir grafinių elementų santykis? Ar galima pastebėti polinkį į vieną ar kitą būdą? Ar yra koks nors ryšys tarp vaizduojamojo ir rašytinio turinio?

Kas yra atvaizdas

“ ”

Svarbiausias politinis sprendimas, kurį priimate, yra tai, į kurią pusę nukreipiate žmonių žvilgsnius. Kitaip tariant, tai, ką rodote žmonėms diena iš dienos, yra politinis dalykas... O labiausiai politiškai indoktrinuojantis dalykas, kurį galite padaryti žmogui, yra rodyti jam tai kiekvieną dieną, be jokių pokyčių.

Wim Wenders

DALYKAS (-AI)

- Regimasis suvokimas ir kūryba;
- geštalto teorija.

PAGRINDINĖS KOMPETENCIJOS

- Tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- kūrybiškumas kaip sisteminis procesas: atskyrimas, kūrimas, saugojimas;
- savęs pateikimas per vaizdinį turinį.

TEMA (-OS)

- Tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- tikrovės atkūrimas, kino istorijos metmenys;
- matymo aktas kaip kultūrinis poelgis: geštalto teorija;
- atkuriami vaizdai kaip konfliktų išraiška ir aptikimas;
- kolektyvinė prasmė, kurią skatina subjektyvi kūryba.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Koks yra jūsų vaizdinės kūrybos turinys?
- Ar galite rasti susijusių vaizdinių arba numanomų konfliktinių elementų (kontrastų, sugretinimų, dviprasmybių)?

ŠALTINIAI

- Mokinių asmeninis vaizdo archyvas, išmanusis telefonas ar kitos medijos.

VEIKLOS APRAŠYMAS

- Plenarinė diskusija apie fotografavimo veiksmą ir kasdienių tikrovės kadru kūrimą;
- kolektyvinis vizualinių pavyzdžių, formalizuotų pagal geštalto teoriją, stebėjimas.

PRAKTINĖS UŽDUOTYS

2 pratimas: praleiskite dieną, nesusidūrę su socialine žiniasklaida, televizija, filmais ar serialais.

Kitą dieną pasiruoškite pirmajam vizualiniam tyrimui: pasirinkite vietą lauke, kuri kelia jūsų susidomėjimą. Vienatvėje stebėkite ir spontaniškai rinkite turinį.

3 pratimas: atskirkite vizualinį turinį nuo žodžių. Bent 30 minučių žiūrėkite televizorių be garso signalo. Pasistenkite sutelkti dėmesį į šio pratimo poveikį. Kaip interpretuojate vaizdus? Ar pastebite vaizdinių sąsajų, kurios padės jums išplėtoti turinį ir prasmes?

Antras skyrius: kas yra atvaizdas

Užsiėmimas	Mokymo metodai	Priemonės ir ištekliai	Aprašymas	Trukmė
1.2 KAS YRA ATVAIZDAS	Pristatymas, plenarinė diskusija ir klausimai - atsakymai	- Interaktyvioji lenta - Mokinių asmeniniai vaizdų archyvai	Vizualinis suvokimas ir kūryba Atvira diskusija apie fotografavimo procesą, mokiniai skatinami tobulinti: - turinį; - emocijas; - konfliktinius ar prieštarigus elementus (kontrastus, sugretinimus, dviprasmybes), esančius jų asmeniniuose darbuose; - ketinimus; - draugų ar platesnių grupių bendras temas; - vizualinę analizę šiais aspektais: - formali struktūra; - spalva; - tema (-os); - judesiai; - vieta; - žinutė (-ės); - žiūrėjimo taškas; - ženklai ir simboliai; - funkcija (-os). - archyvavimo patirties reikšmė: vizualinių ciklų kūrimas skatina turinio pripažinimą ir su tuo susijusį idėjų kaupimą. Archyvavimo procesas padeda įgyvendinti atskyrimo nuo paties fotografavimo veiksmo idėją. Šis atskyrimas yra spėjamas (akivaizdžių idėjų identifikavimas) ir susijęs su laiku (vėlesnė archyvo analizė atskleidžia naujus galimus turinius).	15 min.
	Pristatymas	PPT (CrAL_Gestalt_LT.pptx)	Geštalto teorija Įvadas į suvokimo taisykles. Geštalto teorija kaip suvokimo teiginys, kad matymo aktas kyla iš jutiminės stimuliacijos ir kognityvinių bei kultūrinių veiksmų.	15 min.

2 pratimas

Paprašykite mokinių praleisti dieną be jokių elektroninių prietaisų, siekiant išvengti pasakojimo dirgiklių. Nesvarbu, ar tai būtų dalijimasis socialiniuose tinkluose, ar mėgavimosi kinu ir televizija akimirkos, siekiama nustatyti atsiribojimą nuo vaizdinės medžiagos ir jos socialiai įprastos naudojimo bei dalijimosi patirties.

30

Kitą dieną mokiniai turėtų pradėti fotografavimo veiklą: pasirenkant vietą lauke, užduotis - atsiskirti nuo kitų ir padaryti nuotraukų ciklą.

3 pratimas

Paprašykite mokinių bent 30 minučių žiūrėti į bet kokio tipo vaizdinį turinį, išskyrus garsinius dirgiklius. Šio pratimo tikslas - atskirti žodžius nuo vaizdų ir atidžiau stebėti vaizdų kalbą.

Užrašinė

“ ”

Norint gerai įsižiūrėti į nuotrauką, geriausia nusukti žvilgsnį į šalį arba užsimerkti. „Būtinoji atvaizdo sąlyga yra žvilgsnis“, – pasakė Janouchas Kafkai, o Kafka nusišypsojo ir atsakė: „Fotografuojame daiktus tam, kad išmestume juos iš galvos. Mano pasakojimai – tai būdas užsimerkti“.

Roland Barthes

DALYKAS (-AI)

- Regimasis suvokimas ir kūryba;
- pasakojimas ir dramaturgija.

PAGRINDINĖS KOMPETENCIJOS

- Tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- vizualiniai tyrimai;
- vaizduojamasis veiksmas.

TEMA (-OS)

- Vaizdinė kūryba ir jos santykis su laiku: aktyvus matymas ir vaizdinė reakcija;
- atkurti atvaizdai kaip vidinė išraiška: atraskite savo balsą;
- skirtumas tarp žiūrėjimo ir matymo;
- konfliktas kaip pagrindinis pasakojimų ir istorijų kūrimo elementas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Apie ką yra jūsų vizualinė kūryba?
- Ar galite rasti susijusių vaizdinių ar spėjamų konfliktinių elementų (kontrastai, sugretinimai, dvilypumas)?
- Kaip jaučiatės, kai atsiribojate nuo realybės, norėdami kurti vizualinį turinį?
- Ar jūsų kūrybą galima susieti su jūsų asmeninėmis emocijomis? Ar fotoaparatas riboja jūsų raišką?

ŠALTINIAI

- Mokinių sukurti darbai, atlikus 2 pratimą

UŽSIĖMIMO APRAŠYMAS

- Plenarinė diskusija apie veiksmo vaizdinę medžiagą, gautą atlikus 2 pratimą: mokiniai tiria vaizdinį turinį ir parengia susijusių vaizdinę analizę;
- kolektyvinis vizualinių pavyzdžių, formalizuotų pagal gešalto teoriją, stebėjimas.

PRAKTINĖS UŽDUOTYS

4 pratimas: grįžkite į pasirinktą vietą ir vėl fotografuokite vienuoje. Sutelkite dėmesį į žmones, judesius ir erdves.

Trečias skyrius: užrašinė

Užsiėmimas	Mokymo metodai	Priemonės ir ištekliai	Aprašymas	Trukmė
1.3 UŽRAŠINĖ	Pristatymas, plenarinė diskusija ir klausimai - atsakymai	. Interaktyvioji lenta . Mokinių vaizdiniai rezultatai (2 pratimo)	Vizualinis suvokimas ir kūrimas Atvira diskusija apie darbą, sukurtą atlikus 2 pratimą, mokiniai skatinami plėtoti: - turinį - paslėptas reikšmes - jausmus ir emocijas - konfliktinius elementus (kontrastus, sugretinimus, dviprasmybes) - ketinimus - vizualinę analizę šiais aspektais: - formali struktūra; - spalva; - tema (-os); - judesiai; - vieta; - žinutė (-ės); - žiūrėjimo taškas; - ženklai ir simboliai; - funkcija (-os). - archyvavimo metodo reikšmė: atranka (išsirinkimas, atmetimas) vaizdų, kurie padeda įgyvendinti numatytą sumanymą.	30 min.
	Pristatymas	PPT (CrAL_Pasakojimas_LT.pptx)	Pasakojimas ir dramaturgija Pirminis įvadas ir dėmesys konflikto sąvokai.	15 min.

4 pratimas

Paskatinkite mokinius grįžti į pasirinktą vietą ir sukurti antrąjį darbą, sutelkiant dėmesį į žmones, gestus ir erdvę.

MOKYTOJO VADOVAS

2 PAMOKA

VIZUALINĖ SINTAKSĖ IR ATKURIAMASIS JUDĖJIMAS

2-oji pamoka prasideda graikų režisieriaus Angelopulo kalba. Jis teigia, kad vaizdų kalba turi kalbėti apie viską ir ji priklauso visiems. Tai įžanga į 2-osios pamokos ciklo temą apie vaizdų sintaksę ir atkuriamąjį judesį, nes per vaizdą visi turėtume gebėti išreikšti viską. Šio užsiėmimo tikslas - išmokyti mokinius išreikšti save per vizualinę sintaksę. Svarbiausia yra nuostata, kad vaizdai yra išraiškingi ir sukelia žiūrovams spontaniškas asociacijas ir idėjas, kurios gali sukurti pasakojimą. Norint tai iliustruoti, 2.1 skyriuje daugiausia dėmesio skiriama atsiskyrimo, padedančio matyti, būdams. Todėl pamokos pradedamos serija gatvės fotografijos vaizdų. Taip išryškinamas vaizduose matomas konfliktas. Nes šis neatsiejamas kontrastas, atsirandantis kartu su erdve, laiku ir judėjimu, verčia žiūrovus atidžiau pažvelgti į vaizdo dramaturgiją. Ši įžvalga mokiniams perteikiama pirmiausia dviem anksčiau atskirai buvusiais vaizdais, kurie vienas su kitu susieti naratyviniu ryšiu. Vaizdinė įvestis skatina žiūrovą transformuoti vaizdinę sintaksę į sakinį pasakojimą. Mokomajame vaizdo įrašė šį pratimą dar labiau sustiprina garsinis fonas, todėl audiovizualinis metodas dar labiau išryškėja.

Galiausiai 2.2 pamokoje į tai, kas buvo išmokta anksčiau, pažvelgiama kitu kampu. Mokiniai tampa vaizdų kūrėjais ir gauna užduotį sukurti vaizdus, kurie suteiktų energijos, galios ir prasmės. Atliekant šią užduotį pasikeičia požiūris ir mokiniai suvokia, ką reiškia padaryti atvaizdą, kuriame, be vizualinės sintaksės, yra ir asmeninė išraiška.

Po to, per 2.3 pamoką, mokinių kūrinys svarstomas ir tobulinamas. Interpretuojant vaizdinę medžiagą paaiškėjo, kad mokiniams daugiausia aktuali paauglių konflikto tema. Tačiau pratybose būtina psichologinio saugumo sąlyga, nes mokiniai atsiveria mokytojui ir klasei, dalijasi savo mintimis ir vidinėmis įtampomis. Tačiau pratimas vertingas ir tuo, kad mokiniai gali palaipsniui sekti, kaip mintys kyla interpretuojant savo ir vieni kitų vaizdinius, kurie virsta kažkuo panašiu į pasakojimą. Taikant šį metodą, mokiniai taip pat supažindinami su atkuriamuoju judesiu. Taip atsitinka dėl reakcijos dinamiškumo, kuris užtikrina, kad būtų galima ką nors atkurti nekartojant.

2.4 pamokoje mokiniai pradeda kartu galvoti apie pasakojimą, kuris galėtų būti panaudotas audiovizualiniam kūrinui. Mokytojas imasi užrašyti ir struktūruoti laisvas mokinių mintis, kad padėtų jiems susidaryti aiškų pasakojimo vaizdą.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo principus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Mokyti analizuoti ir interpretuoti vaizdus.
- Mokyti fotografijos ir kinematografijos metodų.
- Išmokyti panaudoti atkuriamojo vaizdo galią savo tikrovės vizijai perteikti.
- Plėtoti pagrindinius pasakojimo idėjos dėmenis.
- Mokyti stebėti mus supančią aplinką ir žmones.
- Drauge kurti pasakojimo idėją pasitelkiant minčių lietu.

Rezultatai

- Naudoti vaizdus bendravimui ir saviraiškai.
- Naudoti fotografijos metodus, kad galėtų veiksmingai perteikti savo tikrovės viziją.
- Mąstyti vaizdais skatinant kritinį mąstymą, kūrybišką bendravimą ir problemų sprendimą.
- Įgyti kolektyvinio pasakojimo pagrindus.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*

Mokymasis bendradarbiaujant

Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis

Vizualinio mąstymo strategijos

Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į šias dalis.

1. Kaip atskyrimas padeda geriau pamatyti.
2. Vizualinė sintaksė.
3. Atkuriamasis judėjimas.
4. Mąstymas apie vaizdus bendrai.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje pristatomos pamokos temos ir praktika, jis pritaikytas spausdinti ir gali būti išdalijamas mokiniams. Toliau pridedama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Kaip atskyrimas padeda geriau pamatyti

“ ”

Formą galima laikyti panašia į tam tikrą laikiklį, kuriame yra daugybė vidinių antrinių formų. Daugeliu atvejų jos yra nematomos ir tarpusavyje sąveikauja, kad sukurtų visumą, išskylančią iš prasmingų suvokimų, kuriuos vadiname, pavyzdžiui, "kvadratu", "rombu" ir pan...

B. Pinna, J. Koenderink ir Andrea van Doorn

DALYKAS (-AI):

- kaip atskyrimas padeda geriau pamatyti;
- pasakojimo sąsajų kūrimas;
- vizualinė sintaksė.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- vizualinės sintaksės stebėjimas ir jos interpretavimas;
- laisvos asociacijos ir interpretacija;
- gebėjimas derinti vaizdus;
- gebėjimas pasakoti;
- savo minčių, idėjų ir asociatyvių procesų suvokimas.

TEMOS:

- vizualinis suvokimo veiksmas;
- vaizdinė kūryba kaip atminties terpė.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokios laisvos asociacijos jums kyla galvoje, kai apmąstote vaizdus?
- Kokios idėjos kyla jūsų vaizduotėje, kai apmąstote vaizdus?

ŠALTINIAI

- Gatvės fotografija: https://jamesmaherphotography.com/street_photography/what-is-street-photography/

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- asociatyvinis mąstymas, vizualinės sintaksės interpretavimas;
- susieti paveikslėlius, sukurti vaizdinę dramaturgiją;
- mokymo turinio svarstymas.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas. Iškirpkite arba išspausdinkite dėmesį patraukusius paveikslėlius ir atsineškite juos į klasę.

1 dalis. Kaip atskyrimas padeda geriau pamatyti

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Apšilimas	. balta lenta . žymekliai	Asociatyvusis mąstymas, vizualinės sintaksės interpretavimas Pakabinkite paveikslėlį ant lentos. Tegul mokiniai prieina ir užrašo po vieną žodį, kuris jiems ateina į galvą pamačius paveikslėlį. Taip pat jie gali nubrėžti linijas, kurios išreikštų jų emocijas, kilusias stebint paveikslėlį. - Tegul mokiniai paaiškina, kodėl parašė tą žodį ar nupiešė linijas. - Tegul jie paaiškina jiems kilusias asociacijas ir jausmus. - Atkreipkite dėmesį į bendrą klasės nuomonę Atkreipkite dėmesį į tai, kad paveikslėlyje esantis konfliktas paskatina mūsų protą ieškoti priežasties, leidžiančios sugalvoti jame slypinčią istoriją.	- stiprinti teorinį ir asmeninį matymą; - palaikyti priešpriešą; - tyrinėti konflikto idėją.	10 min.
Grupinis darbas	. įvairūs atvaizdai (paveikslėlius galima išspausdinti arba iškirpti iš žurnalų, laikraščių ir pan.)	Paveikslėlių jungimas; vizualinės dramaturgijos kūrimas Mokytojas ir mokiniai iš anksto išspausdina paveikslėlius arba išsikerpa paveikslėlius ir atsineša juos į klasę. Mokytojas suskirsto klasę grupėmis ir leidžia mokiniams išsirinkti du paveikslėlius iš daugelio atsineštų į klasę. Mokiniai gali akiai pasirinkti du paveikslėlius ir turi sugalvoti trumpą istoriją, kuri susietų jų pasirinktus paveikslėlius. Galite jiems duoti didelį popieriaus lapą, kuriame jie surinks savo idėjas, suklijuos paveikslėlius ir užrašys pasakojimą. Šią istoriją galima pristatyti prieš klasę kartu su plakatu, prie kurio jie dirbo, arba mokiniai gali suvaidinti nedidelį vaidinimą priešais klasę ir papasakoti savo pasakojimą vaidindami.	- stiprinti teorinį ir asmeninį matymą; - nuodugniai nagrinėti ir aktyviai tyrinėti pasakojimo techniką.	10 min.
Bendra diskusija ir klausimai – atsakymai		Laikas refleksijoms Peržvelkite dienos mokymosi procesą. Paklauskite mokinių, kas jiems patiko šiandienos užsiėmime. Todėl refleksijos ratą galite surengti panašiai kaip žaidimą „Išeidamas iš klasės išsinešu....“. Kiekvienas mokinyas baigia sakinį pasakydamas, kas jam šiandien padarė įtaką.	- skatinti komandos formavimą. - skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją.	10 min.

1 pratimas

Iškirpkite arba atspausdinkite dėmesį patraukusius paveikslėlius ir atsineškite juos į kitą pamoką. Nufotografuokite ką nors, kas atkreipia jūsų dėmesį, ir kitame užsiėmime parodykite tai klasei.

Vizualinė sintaksė

Jei sintaksė - tai žodžių ir frazių išdėstymas siekiant sukurti gerai suformuluotus sakinius kalboje, tai vizualinė iš formų sudarytos formos sintaksė galėtų būti laikoma šių vidinių nematomų vietinių formų, kurios yra labai svarbios kuriant gerai suformuotą matomą suvokiamo pasaulio formą, išdėstymu.

B. Pinna, J. Koenderink ir Andrea van Doorn

DALYKAS (-AI):

- suprasti vizualinę sintaksę;
- tapti vaizdų kūrėju.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- kūrybiškumas kaip sisteminis procesas: atskyrimas, kūrimas, saugojimas;
- savęs vaizdavimas pasitelkiant vaizdinį turinį;
- kurti ir vaizduoti.

TEMOS:

- vizualinė sintaksė;
- mokymasis analizuoti ir interpretuoti vaizdus;
- mokytis fotografijos ir kinematografijos technikų;
- išmokti panaudoti atvaizdo galią asmeniniam tikrovės suvokimui perteikti.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kas jus paskatino kurti vaizdinius kūrinius?
- Kaip galima interpretuoti jūsų vizualinę kūrybą?

ŠALTINIAI

/

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- požiūrio keitimas;
- kūrimas savo atvaizdo, kuriame būtų erdvė, judesys ir jausmai;
- vaizdinės kūrybos stebėjimas ir interpretavimas;
- atvaizdų pristatymas.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

2 pratimas. Tegul mokiniai prie paveikslėlio užrašo pasakojimą, kad galėtų vaizdinę idėją perkelti į rašytinę kalbą. Pasakykite mokiniams, kad jie pasižymėtų jausmus ir emocijas, kylančias žiūrint į savo paveikslėlį.

2.2 pamoka

2 dalis. Vizualinė sintaksė

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Praktinė veikla	. Vaizdo kameros . Mokinių telefonai	Požiūrio keitimas Leiskite mokiniams pasikeisti vaidmenimis. Užuo stebėję vaizdą, tegul jie tampa jo kūrėjais. Skirkite jiems keletą minučių pasivaikščioti po mokyklos pastatą ir tegul jie užfiksuoja vaizdą, kuris jiems turi gilesnę prasmę arba kuriame slypi galimas pasakojimas.	- skatinti vizualinę kūrybą ir tyrinėjimą. - skatinti techninių įgūdžių tobulinimą.	10 min.
Pristatymas	. Balta lenta	Vaizdų pristatymas Skirkite mokiniams laiko pristatyti savo nuotraukas, kurias jie padarė namuose arba sesijos pradžioje. Tegul kiekvienas sugalvoja kokią nors paveikslėlio interpretaciją. Pabandykite visi kartu rasti ryšį tarp parodytų paveikslėlių. Ar yra koks nors bendras konfliktas, vykstantis padarytose nuotraukose?	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją. - stiprinti komandos formavimą.	20min.

2 pratimas.

Tegul mokiniai prie savo paveikslėlio parašo mažą pasakojimą. Taip jie gali pradėti perkelti savo pirminę vaizdinę idėją į rašytinę kalbą. Paprašykite, kad mokiniai taip pat užsirašytų jausmus ir emocijas, kylančias žiūrint į savo paveikslėlį. Paraginkite juos labiau įsigilinti. Tegul jie pereina nuo preverbalinio prie verbalinio suvokimo.

Atkuriamasis judėjimas

“ „ Gyventi, klysti, kristi, nugalėti, triumfuoti, atkurti gyvenimą iš jo paties.

James Joyce

DALYKAS (-AI):

- atkūrimo dinamika;
- nuo preverbalinio iki verbalinio.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- atpažinti konfliktą vaizduose;
- kurti ir pristatyti savo atvaizdus;
- suprasti kalbinį procesą.

TEMOS:

- vaizdų formavimo interpretacija;
- lingvistinis procesas;
- judėjimas laike, judėjimas erdvėje;
- reakcijos dinamika, atkūrimas.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kaip atvaizdas atspindi konfliktą?
- Kaip vaizdas gali būti perteiktas žodžiais?

ŠALTINIAI

- „Memento“ (filmas) yra puikus pavyzdys, kaip filme veikia atkūrimas.
- Atkūrimo judėjimo pristatymas (papildoma medžiaga)

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- Mokymosi turinio peržiūra
- Pasakojimas ir dramaturgija
- Atkūrimo dinamikos ir atkūrimo proceso sampratos mokymas

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

3 pratimas. Mokiniais duodama užduotis namuose pakoreguoti vieną iš savo nuotraukų ir pateikti ją nauja forma. Tuomet šiuos atvaizdus galima rodyti klasėje kaip atkuriamosios dinamikos pavyzdį.

2.3 pamoka

3 dalis. Atkuriamasis judėjimas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atvirų erdvių klasė	Pasakojimas ir dramaturgija Mokiniai dalijasi savo patirtimi, kurią įgijo atlikdami namų darbus. Ar sunku, o gal lengva buvo sugalvoti istoriją savo paveikslėliui? Koks pojūtis buvo apmąstant ir užrašant jausmus, kurie iškyla dėl paveikslėlio?	- aktyvinti kūrybinę veiklą; - palaikyti asmeninės vizijos vystymąsi; - plėtoti asmeninius ir kolektyvinius projektus.	10 min.
Grupinė veikla	. Atvirų erdvių klasė	Atkūrimas, atkūrimo dinamika Paprašykite, kad mokiniai dar kartą pasidalytų su klase savo paveikslėliu ir sugalvota istorija. Galite surengti nedidelę demonstraciją. Viena grupė bus parodos lankytojai, o kita grupė - parodos dalyviai. Mokiniai gali eiti nuo paveikslo prie paveikslo ir išgirsti jo istoriją. Kai kuriems mokiniams tai gali būti patrauklesnė pristatymo forma nei prieš klasę. Ankstesnio užsiėmimo metu mokiniai kartu dalijosi mintimis apie paveikslėlį. Tačiau šiandienos užsiėmimo metu jie išgirs asmeninę paveikslą kūrusių mokinių istoriją. Šio proceso metu jie sužinos, kaip paveikslėlį galima sukurti kaskart iš naujo. Užsiėmimo išvados: Atlikdami pratimą mokiniai mokosi suprasti, kas yra pakartotinio atkūrimo dinamika arba kas yra pakartotinis sukūrimas. Pakartotinis atkūrimas - tai procesas, kai iš ko nors esamo sukuriama kažkas naujo, to nekartojant. Pavyzdžiui, paveikslėlį galima pakoreguoti ir parodyti iš naujo, bet kita forma.	- aktyvinti kūrybinę veiklą; - palaikyti asmeninės vizijos vystymąsi; - plėtoti asmeninius ir kolektyvinius projektus.	20 min.

3 pratimas

Mokiniai gauna užduotį namuose pakoreguoti vieną iš savo nuotraukų ir pateikti ją nauja forma. Tuomet paveikslėlius bus galima rodyti klasėje kaip atkūrimo dinamikos pavyzdį.

Mąstymas apie vaizdus bendrai

Niekada nenuvertinkite minties galios - tai didžiausias kelias į atradimus.

Idowu Kyenikan

DALYKAS (-AI):

- atvaizdų rinkinio apmąstymas;
- nuo vaizdo iki žodinės konstrukcijos;
- pasakojimo idėjos elementai ir minčių lietus.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kūrybinis rašymas;
- komandinis darbas;
- nagrinėjimas;
- istorijų kūrimas.

TEMOS:

- pasakojimo kūrimas;
- pasakojimo pertvarkymas;
- pasakojimo refleksija.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokios temos jus jaudina?
- Kokias temas norite nagrinėti?

ŠALTINIAI

- plakatas ir lipnūs lapeliai minčių lietaus procesui užrašyti.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- Pristatykite žaidimą, skatinantį mokinių kūrybiškumą, ir pasiūlykite jiems žaislingai sugalvoti istoriją.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

4 pratimas. Užsirašykite kilusias idėjas, kurios galėtų praturtinti pasakojimą, kurį kartu pasirinkote klasėje. Taip pat pasižymėkite vaizdinio įgyvendinimo pasiūlymus ir pažaiskite su chronologine pasakojimo tvarka.

2.4 pamoka

4 dalis. Mąstymas apie vaizdus bendrai

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Apšilimas	Popierius ir rašiklis	Grupės žaidimas - sugalvokite istoriją Pateikite klasei neužbaigtą frazę „Vakar negalėjau atlikti namų darbų, nes...“. Pirmoje eilėje esantis mokinys baigia sakinį, o kitas mokinys prideda kitą sakinį. Taip klasė kartu grupėje kuria linksmą pasakojimą, prie kurio kiekvienas žmogus prisideda skirtingai.	- siekti numanomos ir kolektyvinės vizijos; - skatinti kūrybinę veiklą.	15 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	Plakatai Lipnūs lapeliai balsavimui	Pasakojimo sugalvojimas Laikas sugalvoti vaizdo įrašo istoriją. Kartu su klase surenkite didelį minčių lietu, kokios galėtų būti galimos temos. Iš daugybės idėjų išsirinkite vieną temą ir išsamiau ją aptarkite. Galite surengti balsavimą, prie ko norėtų dirbti dauguma klasės narių. Mokytojo vaidmuo bus pasirūpinti struktūra, taip pat užtikrinti, kad mokiniai labiau įsigilintų į detales ir viską smulkiai suderintų.	- siekti numanomos ir kolektyvinės vizijos - skatinti kūrybinę veiklą.	15 min.

4 pratimas

Užsirašykite kilusias idėjas, kurios galėtų praturtinti pasakojimą, kurį kartu pasirinkote klasėje. Taip pat pasižymėkite vaizdinio įgyvendinimo pasiūlymus ir pažaiskite su chronologine pasakojimo tvarka.

MOKYTOJO VADOVAS

3 PAMOKA

VIZUALINĖ DRAMATURGIJA

3 pamokoje aptariamos įvairios vizualinės dramaturgijos sąvokos. Pirmiausia atkreipiamas dėmesys į tai, kad egzistuoja skirtingi požiūriai į vizualinį vaizdavimą. Viena vertus, galima pasirinkti dokumentinį požiūrį, kita vertus, istoriją galima papasakoti pasitelkiant grožinį požiūrį, nepretenduojant į tiesą. Priklausomai nuo to, kuris požiūris pasirenkamas įgyvendinant kino kūrinį, bus perteikiamas konkretus vaizdas. Viena vertus, tai gali būti labai dirbtinis, tiesos neatitinkantis vaizdas, kita vertus, tai gali būti labai tikroviškas vaizdas, glaudžiai susijęs su tikrove. Priklausomai nuo to, kaip stipriai žiūrovas gali susitapatinti su įvaizdžiu ir susieti jį su savo tikrove, tarp žiūrovų atsiranda didesnis ar mažesnis lūkesčių laipsnis. Siekiant padėti mokiniams suprasti skirtumą tarp šių dviejų kinematografinių požiūrių, buvo parodyti kiekvieno iš jų pavyzdžiai, pavyzdžiui, dokumentinis filmas „Traukinys vaiduoklis“ ir išgalvota „Titaniko“ istorija. Antrame etape taip pat buvo aptarti skirtingi požiūriai, padedantys sukurti audiovizualinio kūrinio vaizdingumą. Pirmiausia aptarta laiko struktūra. Pavyzdžiui, vaidybiniai filmai nėra saistomi laiko chronologinės struktūros ir juose gali būti daug laiko šuolių, kurie galiausiai turi vesti tik prie vientiso poveikio, kad istorija būtų suvokiama žiūrovui. Šiuo tikslu 3.1 pamokoje išsamiai aptariamas filmo „Titanikas“ filmavimas. Laikas gali būti konstruojamas ir dekonstruojamas. Suteikiant žiūrovams įspūdį apie tai, kas vyko prieš tai ir kas po to, jie yra suaktyvinami, nes įvaizdžio kūrimas vyksta per vaizdinės dramaturgijos suvokimą. Antra, aptariamas montažas, nes svarbu, kad istorija ir tai, kas ja norima pasakyti, būtų vizualiai suprantama. Žiūrovo akis yra pagrindinė priemonė. Pasakojimą formuoja visa tai, su kuo recipientas susiduria daugybėje kontrastingų scenų. Skyriuje 3.1 tai paaiškėja pateikus ištrauką iš Hičkoko filmo.

Šios pamokos pabaigoje 3.3 skyriuje buvo atsižvelgta į jaunimo kultūrą, pateikiant mokiniams užduotį pristatyti vieną iš savo mėgstamiausių nuomonės formuotojų ir jo pateikiamą turinį. Atlikdami šią užduotį mokiniai galėjo pritaikyti pagrindines anksčiau įgytas žinias apie vizualinę dramaturgiją ir atpažinti įvairias technikas ir elementus, pavyzdžiui, konflikto vaidmenį audiovizualiniuose kūriniuose. Tai taip pat leido jiems suprasti skirtumą tarp pramogavimo ir atvaizdavimo.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo principus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Išmokyti vizualinės dramaturgijos pagrindų.
- Suprasti konflikto, kaip pagrindinio pasakojimo elemento, vaidmenį kuriant vaizdo istorijas.
- Suprasti dokumentinio ir vaidybinio požiūrio skirtumus ir skirtingas technikas.
- Suprasti, kaip šios technikos buvo veiksmingai taikomos kino istorijoje.
- Sužinoti, kaip sudominti auditoriją.
- Išmokyti technikų ir metodų, kaip perteikti, vaizduoti ir kūrybiškai išreikšti svarbiais laikomus klausimus.
- Suprasti skirtumą tarp pramogavimo ir vaizdavimo.
- Suprasti jaunimo kultūros problemas internete.
- Naudoti atvaizdavimo metodą kritiniam mąstymui skatinti.

Rezultatai

- Taikyti vizualinės dramaturgijos principus, siekiant sukurti ir pateikti veiksmingus, emociškai paveikius pasakojimus.
- Įtraukti į pasakojimus konfliktus, kad jie taptų įtaigūs auditorijai.
- Žinoti, kaip pasirinkti dokumentinį ar vaidybinį požiūrį audiovizualiniuose kūriniuose, atsižvelgiant į tai, ką norima papasakoti.
- Sukurti prasmingą kūrinių, o ne tik pramoginį produktą.
- Pasinaudoti įgytomis žiniomis apie skaitmeninę jaunimo kultūrą siekiant paskatinti gilesnį socialinių klausimų, kuriuos jaunimas laiko „neatidėliotinais“, nagrinėjimą.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į šias dalis.

1. Vaizdinės dramaturgijos sąvokos.
2. Reakcijos į vaizdą.
3. Vizualinė kultūra.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje pristatomos pamokos temos ir praktika, jis pritaikytas spausdinti ir gali būti išdalijamas mokiniams. Toliau pridedama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Be to, mokytojams siūloma naudotis pristatymu, kuris naudingas norint įsisavinti turinį ir juo dalytis:

3. CrAL_TechnicalApproaches_LT.pptx

Vaizdinės dramaturgijos sąvokos

“ ”

“Būtinybė yra savarankiška sąvoka. Jos struktūra skiriasi nuo logikos, moralės ar prasmės. Jos funkcija priklauso tik nuo to, kokį vaidmenį ji atlieka. Tai, kas neatlieka vaidmens, neturėtų egzistuoti. Tai, ko reikalauja būtinybė, turi egzistuoti. Tai ir yra tai, ką jūs vadinate dramaturgija”

Haruki Murakami

DALYKAS (-AI):

- vizualinė dramaturgija;
- konflikto vaidmuo;
- dokumentiniai ir vaidybiniai metodai.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- filmų pasakojimo elementų stebėjimas ir atkūrimas;
- suvokti įvairias filmų kūrimo priemones ir technikas;
- vizualinis raštingumas.

TEMOS:

- konflikto vaidmens nustatymas;
- atpažinti pasakojimo elementus kuriant vaizdo filmus;
- suprasti įvairias filmavimo technikas;
- vaizdo judėjimo fiksavimas tikrovėje;
- vaizdų judėjimo realizavimas vaidybiniame filme;
- naratyvinio laiko įtraukimas į vizualinę dramaturgiją;
- „Phi efektas“, Geštalto teorija.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokius vaizdinius metodus galite įžvelgti?
- Kokius suvokiate skirtumus tarp vaidybinių ir dokumentinių filmų?
- Kokios technikos daro įtaką vizualiniam pasakojimui?

ŠALTINIAI

- /

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- aptarkite, kokią audiovizualinę medžiagą mokiniai vartoja pastaruoju metu;
- paprašykite mokinių apsvarstyti, kokią audiovizualinę medžiagą jie vartoja;
- susipažinimas su įvairiais techniniais metodais.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas: mokiniams duodama užduotis daryti užrašus apie kitą jų žiūrimą filmą. Jie turi stebėti, kokie techniniai metodai naudojami filmuojant ir kas jiems pasirodė ypač tinkama ar kritikuotina filmo įgyvendinime. Tai padeda jiems išlavinti savo pastabumą garso ir vaizdo įrašų atlikimo srityje.

50

1 dalis. Vizualinės dramaturgijos sąvokos

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Apšilimas	. Atviros erdvės klasė	Atspindėti tai, kas matoma Kokį naujausią filmą žiūrėjote? Tegul mokiniai papasakoja apie naujausią matytą vaidybinį ar dokumentinį filmą. Taip mokiniai pradeda mokytis apibendrinti ir savais žodžiais apibūdinti tai, ką matė, taip pat abejoti tuo, ką matė, nagrinėdami tai dar kartą.	- stiprinti komandos formavimą; - skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją.	10 min.
Kritinis mąstymas	. Atviros erdvės klasė	Skirtumų nurodymas Supažindinkite mokinius su vaidybinių ir dokumentinių filmų skirtumais. Tegul jie paaiškina, kokius privalumus įžvelgia kiekviename metode. Taip pat tegul jie nurodo, kur įžvelgia didžiausius skirtumus ir kokio požiūrio jie norėtų savo filmukui.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti grožinę ir dokumentinę literatūrą.	10 min.
Pristatymas. Pratimas	. PPT (CrAL_TechnicalApproaches_LT.pptx)	Techniniai metodai Patarimai ir gudrybės, padedantys filmuojant filmą. „Phi efektas“ ir daugybė kitų priemonių padeda įdomiai kurti istoriją. Pamokykite mokinius apie galimus metodus ir trumpai juos pristatykite. Jei įmanoma, leiskite jiems per pamoką praktiškai padirbėti su įvairiais techniniais metodais.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti pasakojimo praktiką.	15 min.

1 pratimas

Mokiniais duodama užduotis užsirašyti kito filmo, kurį jie žiūrės, pastabas. Jie turėtų stebėti, kokie techniniai metodai naudojami filme ir kas jiems pasirodė ypač gerai arba ką jie kritikuotų. Tai padeda jiems išlavinti savo pastabumą audiovizualinio realizavimo srityje.

Reakcijos į vaizdą

“ ”

„Gražiausias dalykas, kurį galime patirti, yra paslaptینگumas. Tai viso tikrojo meno ir mokslo šaltinis. Tas, kuriam šis jausmas svetimas, kuris nebegali viską metęs stebėtis bei stovėti apimtas nuostabos, yra lygiai toks pat miręs: jo akys užmerktos.“

Albertas Einšteinas

DALYKAS (-AI):

- vaizdo išlikimas atmintyje;
- minties kreipimas prasmės suvokimo link.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- gebėjimas analizuoti;
- vertinimas;
- anksčiau įgytų žinių panaudojimas;
- reflektavimo įgūdžiai.

TEMOS:

- estetikos ir dizaino fiksavimas;
- dokumentinių filmų kinematografinės realizacijos aptarimas;
- įvairių filmų kūrimo technikų supratimas.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokias žinote filmavimo technikas?
- Kokias technikas atpažįstate?

ŠALTINIAI

- /

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- atspindėti prisiminimus;
- surengti minčių lietu apie tai, ką mokiniai atsimena ir koku būdu jie atsimena dalykus;
- dirbti su pasakojimo, kurį jie nori nufilmuoti, ankstesniu eskizu.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

2 pratimas: namų darbas mokiniams – sukurti trumpą vienos iš savo mėgstamiausių socialinių tinklų žvaigždžių apybraižą, nes kitame skyriuje bus apmąstomas jaunimo kultūros audiovizualinis turinys.

3.2 PAMOKA

2 dalis. Reakcijos į vaizdą

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai – atsakymai	. Atviros erdvės klasė	Vaizdas ir atmintis Skatinkite mokinius prisiminti akimirkas ir su jomis susijusias detales bei nustatyti, kokie vaizdai su jomis susiję. Toks vaizdinis įsivaizdavimas gali būti labai galingas ir daryti įtaką mūsų atminčiai. Paprašykite mokinių prisiminti jiems ypač reikšmingą filmo sceną	- stiprinti samprotavimo ir asmeninę viziją.	15 min.
Grupinė veikla	. Popierius ir rašiklis	Darbas su pasakojimu Paprašykite mokinių parašyti ir išplėtoti savo pasakojimą. Jie turi pagalvoti, kaip išplėtoti ir praturtinti pasakojimo pobūdį.	- pagerinti rašymo įgūdžius; - stiprinti komandos formavimą.	15 min.

2 pratimas

Namų darbas mokiniams – sukurti trumpą vienos iš savo mėgstamiausių socialinių tinklų žvaigždžių apybraižą, nes kitame skyriuje bus apmąstomas jaunimo kultūros audiovizualinis turinys.

Vizualinė kultūra

“ „ Vizualinė terpė yra dominuojanti meno forma mūsų dabartinėje kultūroje, o poezija geriausiu atveju yra tik tarpinė. Tačiau ir poezija, ir kinas yra „svajonių fabrikai“.

Denise Duhamel

DALYKAS (-AI):

- pasakojamasis interviu;
- jaunimo kultūros problemų internete pažinimas;
- vaizduojamojo metodo taikymas kritiniam mąstymui skatinti.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kritinis mąstymas;
- empatinis mąstymas;
- vertinimo įgūdžiai.

TEMOS:

- jaunimo kultūra ir sąveika internete;
- vizualinis vaizdavimas;
- skirtumas tarp pramogos ir mąstymo skatinimo.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokį žinomą nuomonės formuotoją pažįstate?
- Kuo skiriasi jų audiovizualinė medžiaga nuo kino audiovizualinės medžiagos?

ŠALTINIAI

- /

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- išsamesnis socialinės medijos svetainių nagrinėjimas;
- socialinės medijos žvaigždžių ir jų turinio pristatymas.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

3 pratimas. Pateikite mokiniams užduotį namuose pagalvoti apie vieną ar dvi temas, kurios juos asmeniškai domina ir apie kurias jie norėtų sužinoti skirtingas nuomones ar patirtį.

3.3 PAMOKA

3 dalis. Vizualinė kultūra

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai – atsakymai	. Atviros erdvės klasė . Mokinių telefonai . Balta lenta	Socialinė žiniasklaida Minčių lietus apie socialinės medijos svetaines. Išsiaiškinkite, kurios iš populiariausių svetainių šiuo metu yra madingos ir kaip dažnai jomis naudojasi jauni moksleiviai. Kartu su mokiniais aptarkite socialinės medijos svetainių dinamiką ir atidžiai išnagrinėkite, kaip jos veikia.	- siekti numanomos, asmeninės ir kolektyvinės vizijos; - paskatinti diskusiją apie naujų ir socialinių medijų komunikaciją.	10 min.
Mokinių individualūs pristatymai	Projektorius, kompiuteris, garso sistema	Socialinės žiniasklaidos žvaigždžių turinio pristatymas Mokiniai pristato vienos iš savo mėgstamiausių socialinės žiniasklaidos žvaigždžių turinį ir dalijasi juo su klase. Šiuo atveju jie gali nagrinėti jų vartojamą audiovizualinį turinį.	- skatinti kūrybinę praktiką; - stiprinti rašymo įgūdžius; - stiprinti komandos formavimą.	30 min.

3 pratimas

Pateikite mokiniams užduotį namuose pagalvoti apie vieną ar dvi temas, kurios juos asmeniškai domina ir apie kurias jie norėtų sužinoti skirtingas nuomones ar patirtį.

MOKYTOJO VADOVAS

4 PAMOKA

NUO ASMENS PRIE PERSONAŽO

Ketvirtoji pamoka skirta aptarti, kaip mokiniai gali sukurti savo pasakojimo personažą. Tam kaip galimas metodas pasitelkiamas pasakojamasis interviu. Pirmajame skyriuje visų pirma kalbama apie tai, kaip pasirengti ir įgyvendinti pasakojamąjį interviu ir į kokius esminius žingsnius reikia atsižvelgti. Žingsnis po žingsnio mokiniai supažindinami su tyrimo metodu - jiems duodama užduotis parengti savo interviu klausimą. Tai darydami jie pradeda analizuoti savo gyvenimo pasaulį ir lyginti jį su kitomis gyvenimo situacijomis ir realijomis. Tai padeda jiems išsiaiškinti, ką jie norėtų sužinoti interviu metu apie kitą asmenį ir jo gyvenimo pasaulį ar gyvenimo kelią. Atėjus tikrojo interviu laikui, mokiniai turėtų žinoti konkretų grafiką ir pasirūpinti parengti savo interviu partnerį būsimam dialogui. Dar prieš įgyvendinimą mokiniai taip pat turėtų suprasti arba gebėti apytiksliai suvokti interviu vedėjo vaidmenį. Tai, be kita ko, gali reikšti, kad jie turi žinoti savo santykį su pašnekovu. Kartu jie taip pat turi aiškiai suvokti savo, kaip interviu ėmėjo, vaidmenį ir įveikti vaidmenų modelius ten, kur reikia sukurti gilesnį turinį. Šis metodas yra puiki charakterio ugdymo pradžia, nes mokiniai mokosi empatiškai ir savirefleksyviai bendrauti su kitais. Kartu jie taip pat mokosi išlikti savimi ir prisiimti stebėtojo vaidmenį. Pasibaigus pasakojamajam interviu, mokiniai turėtų ne tik įvertinti, kaip interviu metu jie padaro konfliktus matomus, bet ir tai, kaip jie patys tampa istorijos, kuri sukurama atokiau nuo klasikinių žiniasklaidos vaizduojamųjų formų, prototipais. Be to, interviu refleksijos metu įvyksta transformacija. Apklausiamasis tampa personažu retrospektyvoje, nes iškraipantys subjekto įspūdžiai, atsirandantys tiesioginio komunikacinio mainų proceso metu, gali būti išfiltruoti ir į asmens savybes gali būti žvelgiama neutraliai. Galiausiai išryškėjęs personažas gali būti panaudotas kaip personažo modelis ar įkvėpimo šaltinis.

Antrajame skyriuje daugiausia dėmesio skiriama pasirengimui, į kurį reikėtų atsižvelgti atliekant interviu. Šiuo tikslu pateikiami kai kurie patarimai ir kameros nustatymai, kad būtų galima paruošti sceną pasakojamajam interviu. Svarbu išryškinti svarbius elementus ir atkreipti ypatingą dėmesį į gestus bei veido išraiškas, kad būtų galima susidaryti vientisą vaizdą. Antrajame vaizdo įrašė taip pat pateikiama keletas audiovizualinių ištraukų iš interviu, kaip ir 4.3 skyriuje, kuris paremtas tik interviu medžiaga. Čia kruopščiai nagrinėjamas pats interviu procesas, o audiovizualinė interviu medžiaga sujungiama labai vaizdžiai ir įžvalgiai, siekiant paaiškinti pasakojamojo interviu įgyvendinimo metodą ir požiūrį.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo principus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Išmokti veiksmingiausių pokalbio metodų.
- Sužinoti, kaip parengti klausimus pokalbiui.
- Sužinoti, kaip parinkti dekoracijas ir apšvietimą, kad interviu būtų vizualiai paveikus.
- Sužinoti, kokie yra tinkamiausi interviu filmavimo būdai.
- Sužinoti, kaip valdyti filmavimo aikštelę, apklausiamojo gestus ir išraiškas.
- Sužinoti, kaip atskleisti autentiškiausią pašnekovo asmenybės dalį.
- Sužinoti apie siūlomos metodikos taikymo patirtį iš dėstytojų ir mokinių.

Rezultatai

- Parengti veiksmingą, gerai struktūruotą ir paveikų interviu.
- Atskleisti mokinių ir mokytojų gyvenimiškos patirties vertę ir svarbą.
- Pritaikyti seminarų metu naudotus metodus ir priemones, siekiant geriau suprasti pačią metodiką.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į šias dalis.

1. Interviu.
2. Vaidmenų modelių pavyzdžiai
3. Mokytojai ir mokiniai

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje pristatomos pamokos temos ir praktika, jis pritaikytas spausdinti ir gali būti išdalijamas mokiniams. Toliau pridedama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Be to, mokytojams siūloma naudotis pristatymu, kuris naudingas norint įsisavinti turinį ir juo dalytis:

1. CrAL_Narrative_Interview_LT.pptx

Interview

“ Empatija ir socialiniai įgūdžiai yra socialinis intelektas, tarpasmeninė emocinio intelekto dalis. Štai kodėl jie panašūs.

Daniel Goleman

DALYKAS (-AI):

- interviu metodai;
- klausimų ir pasakojimo tikslas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- empatija;
- aktyvus klausymasis;
- klausimų rengimas;
- valdyti pagrindinius techninius išteklius, skirtus interviu vedimui;
- pirmenybę teikti audiovizualinei erdvei, skirtai interviu vedimui;
- audiovizualinių technikų, skirtų emocijoms perteikti, valdymas.

TEMOS:

- klausimų sudėtis;
- pasakojamasis interviu;
- rinkinio pasirinkimas;
- interviu dalyvio įvaizdžio atskleidimas;
- kadras stambiu planu;
- veido, išraiškos ir gestų svarba interviu metu.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kodėl rengiame interviu?
- Kaip pasirengti pokalbiui?
- Kokiais šaltiniais galime pasinaudoti rengdami interviu?
- Kaip elgtis su skirtingais apklausiamųjų tipais?

ŠALTINIAI:

- įvairių interviu (žurnalistinių, kinematografinių) garso ir vaizdo įrašai;
- techniniai interviu rengimo vadovai. Audiovizualinė kalba ir patarimai, kaip įrašyti interviu.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- pasakojamojo interviu pristatymas;
- galimo pokalbio klausimų paieška;
- interviu tikslinės grupės paieška ir jos įgyvendinimas.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas: Mokiniai turi atlikti interviu. Todėl jie turėtų nufilmuoti pokalbio sesiją ir nepamiršti techninių žinių iš ankstesnių pamokų.

4.1 PAMOKA

1 dalis. Interviu

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Pristatymas	. PPT (CrAL_Narrative_Interview_LT.pptx)	Pasakojamasis interviu Supažindinkite mokinius su pasakojamuoju interviu, jo struktūra ir tikslu.	- išsamiai išnagrinėti pasakojamojo interviu esmę;	15 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atviros erdvės klasė	Interviu klausimo parengimas Mokytojai kartu su mokiniais apsveria, kokį klausimą jie norėtų nagrinėti per pasakojimo interviu.	- skatinti kolektyvinę refleksiją;	15 min.
Tyrimo veikla	. Atviros erdvės klasė	Interviu partnerių paieška Mokytojai turi padėti mokiniams nuspręsti, kas galėtų būti jų galimi pašnekovai. Aptarkite, kaip užmegzti ryšį su galimais dalyviais ir kaip su jais susisiekti.	- tobulinti santykių įgūdžius ir naudingus gebėjimus įtraukiant išorės dalyvius į projektą.	15 min.

1 pratimas

Mokiniai turi surengti interviu. Todėl jie turėtų nufilmuoti pokalbio sesiją ir nepamiršti ankstesnėse pamokose įgytų techninių žinių. Jie turėtų stengtis užfiksuoti pašnekovų išraiškas, gestus ir judesius.

Vaidmenų modelių pavyzdžiai

“ ” Kas mes esame, kas yra kiekvienas iš mūsų, jei ne patirties, informacijos, perskaitytų knygų, įsivaizduojamų dalykų derinys? Kiekvienas gyvenimas - tai enciklopedija, biblioteka, daiktų rinkinys, įvairūs stiliai, ir viskas gali būti nuolat permaišoma ir pertvarkoma visais įmanomais būdais.

Italo Calvino

DALYKAS (-AI):

- kaip kurti kadra ir projektuoti apšvietimą;
- gestai;
- veido išraiškos ypatumai pokalbio metu.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- atpažinti medijos projektavimo kriterijus;
- Reflektuoti, suprasti ir formuoti komunikacinius veiksmus be smurto;
- mokinys gali parodyti kūrybiškumą dizaino srityje;
- gali planuoti, kurti ir pristatyti savo medijos indėlį.

TEMOS:

- pagrindinių techninių išteklių valdymas;
- interviu atkūrimas;
- redagavimo ir kirpimo procesas;
- emocijų ir gestų atskleidimas;
- personažo charakterio išryškinimas.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokias savybes atpažįstate?
- Kaip asmuo pasikeičia į personažą?

ŠALTINIAI

- interviu medžiaga;
- nešiojamieji kompiuteriai;
- redagavimo ir kirpimo programos.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- mokiniai pradeda redaguoti ir karpyti interviu;
- pertvarkyti ir atkurti interviu nekeičiant turinio.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

2 pratimas: pabaikite kurti pašnekovo vaidmenį, kad pamatytumėte, kaip asmuo keičiasi į personažą.

62

2 dalis. Vaidmenų modelių pavyzdžiai

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Grupinė veikla	. Nešiojamieji komputeriai . Redagavimo ir kirpimo programos	Interviu atkūrimas Mokiniai gauna užduotį redaguoti interviu. Atlikdami šią užduotį, jie intensyviai jį nagrinėja ir apsversto tai, kas buvo pasakyta. Tokiu būdu jie taip pat gali susidaryti objektyvų požiūrį į asmenį, nes, priešingai nei interviu metu, jie nebedalyvauja tiesioginiame komunikaciniame bendravime.	- išsamiai išanalizuoti pasakojamojo interviu dalyką; - skatinti techninių įgūdžių ugdymą;	30 min.
Praktinė užduotis	. Popierius arba plakatas, skirtas minčių lietaus idėjoms.	Personažo kristalizavimas Po redagavimo mokiniai gauna užduotį užfiksuoti asmens, iš kurio ėmė interviu, charakterio bruožus. Taip jie pradeda apibūdinti asmenį kaip personažą ir užfiksuoti jį lingvistiškai arba tekstiškai.	- skatinti kolektyvinę refleksiją.	15 min.

2 pratimas

Pabaikite kurti pašnekovo charakterį, kad pamatytumėte, kaip asmuo virsta į personažą.

Mokytojai ir mokiniai

“ ” Kai studijuojate puikius mokytojus... daug daugiau išmokssite iš jų rūpestingumo ir kruopštaus darbo nei iš jų stiliaus.

William Glasser

DALYKAS (-AI):

- Pokalbis su mokytoju.
- Pokalbis su mokiniu.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- žinios apie pokalbį ir skirtingus jo tipus;
- valdyti pagrindines technines priemones, skirtas interviu atlikimui;
- atpažinti skirtingus kadro ir kameros judesių tipus;
- nustatyti audiovizualinės erdvės, skirtos interviu atlikti, prioritetus;
- valdyti garso ir vaizdo technikas, skirtas emocijoms perteikti.

TEMOS

- Audiovizualinis požiūris: interviu.
- Techniniai elementai: aplinka, kadras, apšvietimas, garsas.
- Interviu vedėjo ir pašnekovo santykiai.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kokie kadrai tinkamiausi interviu įrašymui?
- Kaip redaguoti interviu?
- Kaip perteikti emocijas naudojant kamerą?

ŠALTINIAI

- Mokinių asmeninė, išmaniojo telefono ar kita vaizdo kamera, kompiuteris su redagavimo programa.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- surenkite interviu su vienu iš savo mokytojų;
- apsarstykite santykius tarp apklausiamojo ir apklausėjo po pokalbio.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

3 pratimas: Mokiniai turi išnagrinėti anksčiau su mokytojais atliktą interviu, kad geriau pažintų asmenį ir jo charakterį. Jie taip pat turėtų pradėti kurti komandinio darbo projekto idėjas.

3 dalis. Mokytojai ir mokiniai

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Praktinė veikla	- Filmavimo priemonės - Nešiojamieji kompiuteriai	Interviu su mokytojais Dar viena užduotis, stiprinanti mokinių ir mokytojų santykius, yra interviu. Mokiniai gali pažinti mokytoją iš kitos pusės ir nebežiūrėti į jį tik kaip į mokytoją, bet ir kaip į asmenybę su savo charakteriu. Prieš pradėdami pokalbį mokiniai parengia klausimų rinkinį.	- išsamiai išnagrinėti pasakojamojo interviu temą; - skatinti santykių įgūdžių ugdymą; - skatinti techninių įgūdžių ugdymą.	15 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	Atviros erdvės klasė	Apmatymų ratas Mokytojai ir mokiniai gali kartu apmąstyti, kaip šis mainų etapas juos suartino ir sustiprino jų tarpusavio santykius. Ypač po pandemijos tai svarbus žingsnis siekiant atkurti glaudesnę ryšį.	skatinti kolektyvinę refleksiją.	15 min.

3 pratimas

Mokiniai turi išnagrinėti anksčiau su mokytojais atliktą interviu, kad geriau pažintų asmenį ir jo charakterį. Taip pat labiau įsitraukti į mokytojo veiklą ir sustiprinti tarpusavio santykius. Be to, jie turėtų pradėti rašyti pasakojimo koncepciją, kuri galėtų pasirinkti kaip komandinio darbo projektą.

MOKYTOJO VADOVAS 5 PAMOKA

NUO VAIZDO PRIE RAŠYMO, NUO RAŠYMO PRIE VAIZDO

Penktoje pamokoje kalbama apie tai, kaip istoriją galima papasakoti vizualiai. Pradinis taškas yra vaizdas, kuris išjudina rašymo procesą, kurio metu sukuriamą dramaturgiją, apibūdinanti įvairius vidinius ir išorinius vaizdus bei temas, taip pat aplink vaizdą kuriamas dramaturgines kompozicijas ir konfliktus. Po to plėtojama istorija, grindžiama įvairiais vaidmenimis, dialogais, dramine įtampa, veikėjų veiksmams, erdvės ir laiko derinimu. Kitame etape tekstinis vaizdas vėl paverčiamas vaizdais. Šiame procese vyksta rašytinio perdirbimo procesas, nes sugrįžtant atgal pereinama nuo teksto prie vaizdo. Kadangi audiovizualinis produktas suvokiamas jusliniais regos ir klausos organais, kinematografinėje pateikimo formoje reikia atsižvelgti į vaizdo ir garso sukuriamą dinamiką bei jų poveikį ir prireikus ją pakoreguoti. Tai, kas buvo parašyta anksčiau, tėja gairės, padedančios orientuotis kuriant teatrinę visatą. Siekiant parodyti, kaip dramaturgija gali būti vaizduojama vizualiai, 5-oji pamoka prasidės nuo skirtingų vaizdų sekų iš įvairių filmų, kuriuose yra dramos ar konflikto elementų. Vėliau bus išsamiai aptartas mokinių audiovizualinis projektas ir jų rašytinės medžiagos perkėlimo į vaizdus procesas. Mokiniai rėmėsi konkrečia tema, kuri šiuo atveju buvo susijusi su Forte Bravetta memorialu Romoje, Italijoje.

Skyriuje 5.2 mokiniai nagrinėjo ne tik filmavimą ir istoriją, bet ir tai, kas jiems paliko ypač didelį įspūdį kuriant pasakojimą. Šiuo atžvilgiu daugelis mokinių mano, kad praeities prisiminimo procesas, taip pat dalijimasis atmintimi su kitais, yra ypač jaudinantis. Per pasakojimo interviu jiems buvo perteikiamas komunikacinės atminties turinys, o atlikdami tiriamąjį darbą archyvuose jie taip pat perėmė kultūrinės atminties turinį. Praeities perkainojimas įkvėpė mokinius papasakoti savo istoriją ir pažadino juose dideles ambicijas išgalvotu pasakojimu perprasti vietos dramą ir ją prisiminti. Be to, įgyvendinant kitą pamoką, reikėtų įtraukti po darbo atliktą interviu, nes jis suteikia daug atskleidžiančių įžvalgų apie mokinių požiūrį ir perspektyvos pokyčius.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo principus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Išmokti rašyti pasitelkdamis vaizdus.
- Išmokti kurti pasakojimą pasitelkiant vaizdų seką.

- Sužinoti, kaip sukurti ir parašyti vaizdo įrašo scenarijų.

Rezultatai

- Sukurti pasakojimą iš surinktų vaizdų sekos.
- Parašyti vaizdo pasakojimo scenarijų.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į šias dalis.

1. Judanti figūra: garso ir vaizdo projektas.
2. Atvaizdavimo veiksmas.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje pristatomos pamokos temos ir praktika, jis pritaikytas spausdinti ir gali būti išdalijamas mokiniams. Toliau pridedama išsamiai pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Be to, mokytojams siūloma naudotis pristatymu, kuris naudingas norint įsisavinti turinį ir juo dalytis:

1. CrAL_Roles_LT.pptx

Judanti figūra: garso ir vaizdo projektas

Gyvenimas yra judėjimas, nuolatinis judėjimas santykyje, o mintis, bandanti užfiksuoti šį judėjimą praeityje, kaip prisiminimą, baiminasi gyvenimo.

Jiddu Krishnamurti

DALYKAS (-AI):

- išmokti rašyti pasitelkiant vaizdus;
- išmokti naudoti vaizdų seką pasakojimui kurti;
- sužinoti, kaip sukurti ir parašyti vaizdo įrašo scenarijų.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kurti tekstą;
- atpažinti ir suprasti ženklus ir gestų naudojimo patirtį;
- suprasti vizualinę dramaturgiją;
- kritiškas dėmesys vaizdai ir suvokiamumui;
- kūno, erdvės, garso, šviesos ir objektų suvokimas ir jo poveikis audiovizualinėje medžiagoje;
- žiūrovo ir vaizdinio sąsajos;
- vaizdo semiotikos supratimas.

TEMOS:

- vizualinė dramaturgija;
- nuo vaizdo prie rašto, nuo rašto prie vaizdų;
- nuo kuriančio atvaizdo prie subjekto.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Ką manote apie pasirinktą temą arba kas jums su ja asocijuojasi?
- Kokios žmonių grupės gali turėti kitokį požiūrį į šią temą, kuris padėtų jums pažvelgti į ją kitu kampu?

ŠALTINIAI

-

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- surenkite diskusiją su mokiniais apie pasakojimą, kurį jie įsivaizduoja matydami kuriantį paveikslėlį;
- išklausykite, koks turinys jiems patinka arba kelia problemų stengiantis pritaikyti pasakojimą prie jų pasirinktos temos;
- skirkite mokiniams laiko patikslinti savo pasakojimą.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas. Sutvarkykite visą svarbią medžiagą, reikalingą vaizdo įrašo filmavimui kitoje pamokoje. Susiderinkite su mokytoju ir klasės draugais, kad turėtumėte viską, ko reikia būsimam filmavimui.

5.1 PAMOKA

1 dalis. Judanti figūra: garso ir vaizdo projektas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	- Atviros erdvės klasė - Mokinių kūriniai - Balta lenta	Klauskite apie pasakojimą Skatinkite mokinį apmąstyti savo vykdomą projektą. Kokį pasakojimą pavyko sukurti iš parengtų vaizdų?	- skatinti kūrybinę praktiką; - sukurti keletą darnių grupinių projektų.	15 min.
Pateiktis Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	PPT (CrAL_Roles_LT.pptx)	Vaidmenys kine Mokiniais trumpai apžvelgiami vaidmenys kino kontekste Pasakojimo peržiūra Po to, kai mokiniai kartu apgalvoja ir apmąsto pasakojimą, jo struktūrą ir turinį, mokiniai turėtų būti suskirstyti į nedideles grupes ir tęsti projekto rengimą. Mokiniai turi gebėti savarankiškai apibrėžti vaidmenis, kad galėtų tinkamai sukurti stabilią darbo grupę.	- skatinti kūrybinę praktiką; - stiprinti rašymo įgūdžius; - stiprinti komandos formavimą.	30 min.

1 pratimas

Mokiniai turės pasirūpinti visa svarbia medžiaga vaizdo įrašo filmavimui per kitą pamoką. Visa grupė turės suderinti veiksmus, kad viskas, ko reikia, būtų paruošta būsimam filmavimui. Kiekvienas mokinys turėtų apie tai žinoti.

Atvaizdavimo veiksmas

Kūrybiškumui visiškai nesvarbūs rezultatai - vienintelis dalykas, kurio trokštama, yra procesas. Išmokite pamilti procesą ir leiskite, kad viskas vyktų toliau, per daug dėl to nesirūpindami. Dirbkite kaip vienuolis, mulas ar kokia kita darbštumo metafora. Mylėkite darbą. Likimas su jumis vis tiek darys, ką norės.

Elizabeth Gilbert

DALYKAS (-AI):

- sukurti istoriją iš surinktų vaizdų;
- vizualizuoti scenarijų.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- vizualinis raštingumas;
- redagavimo ir apdorojimo įgūdžiai;
- geras scenų ir sekų išdėstymo pojūtis;
- žiūrovo susidomėjimo pritraukimas.

TEMOS:

- pasakojimo peržiūra, paverčiant jį audiovizualine medžiaga;
- scenarijaus įgyvendinimas;
- filmavimo procesas.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Kas jums paliko neišdildomą įspūdį filmuojant?
- Kaip suvokėte šį pasakojimą po filmavimo?
- Kokį įspūdį paliko pagrindinė tema ir audiovizualinis rezultatas?

ŠALTINIAI:

- filmavimo įranga;
- techninė įranga.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- pradėkite filmuoti su mokiniais pirmąjį kartą ir supažindinkite juos su techniniais aspektais. Šio proceso metu rašytinė medžiaga paverčiama audiovizualiniais vaizdais;
- po darbų surenkite pokalbį su mokiniais, kad išsiaiškintumėte, kokį poveikį jiems padarė filmavimo procesas.

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

2 pratimas: Redagavimo ir karpymo grupė peržvelgs medžiagą, peržiūrės ir suredaguos turinį. Todėl esama medžiaga bus įkelta į debesį, kad redagavimo grupės nariai galėtų lengvai ją pasiekti.

5.2 PAMOKA

2 dalis. Atvaizdavimo veiksmas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Grupinė veikla	. Techninės priemonės filmavimui . Scenarijus . Kostiumai (jei reikia)	Filmavimas Pradėkite filmuoti su mokiniais pirmą kartą ir supažindinkite juos su techniniais aspektais. Šio proceso metu rašytinė medžiaga paverčiama audiovizualiniais vaizdais. Šio proceso metu jie gali pamatyti, kaip keičiasi jų pasakojimas per vaizdus, ir prireikus pakoreguoti.	- skatinti kūrybinę praktiką; - stiprinti komandos formavimą.	60 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atviros erdvės klasė	Pokalbis po darbų Pasikalbėkite su mokiniais apie tai, kaip kūrybinis procesas pakeitė jų nuomonę apie šį objektą ir kaip keitėsi jų santykis su juo	- skatinti kūrybinę praktiką; - stiprinti rašymo įgūdžius; - stiprinti komandos formavimą.	30 min.

2 pratimas

Redagavimo ir karpymo grupė peržiūrės medžiagą, peržiūrės ir suredaguos turinį. Šiuo tikslu esama medžiaga bus įkelta į debesį, kad redagavimo grupės nariai galėtų lengvai ją pasiekti.

MOKYTOJO VADOVAS

6 PAMOKA

VAIDYBINIS IR DOKUMENTINIS FILMAS

6 skyriaus vaizdo įrašuose išsamiau aptariami dokumentinių ir vaidybinių filmų skirtumai. Šio skyriaus tikslas - kad mokiniai atpažintų šių dviejų kino metodų skirtumus. Be struktūros ir istorijos rašymo proceso, šios dvi koncepcijos pirmiausia skiriasi santykiu su tikrove. Vaidybinis filmas pirmiausia pateikia istoriją, kuri nepretenduoja būti susijusi su tikrove, o dokumentinis filmas yra priemonė tikrovei pažinti. Tikrovė suprantama kaip tikrovės visuma, kuri yra pripildyta tiesos arba autentiškumo, todėl nėra iliuzija ir nepriklauso nuo individų norų ir įsitikinimų.

Edukaciniais tikslais skyrius buvo padalytas į dvi dalis. Skyrius 6.1 skirtas tik vaidybinių filmų konceptualizacijai. Siekiant suprasti rašymo procesą, buvo pateikti du pavyzdžiai. Pirmas, fiktyvus filmo "Garsus tylėjimas" siužetas ir jo dramaturginė raida, antras, Alfredo Hičkoko siužetas. Aiškinant filmo pavyzdį, aptariama pasirinkta trijų veiksmų scenarijaus struktūra. Jo struktūrą sudaro dinamiškas įvykis, siužeto posūkis ir išvada, kuri kuria įtampos lanką. Apmąstant filmą taip pat paaiškėja, ką reiškia seka ir scena. Scena paprastai vyksta vienoje vietoje ir laike, o seka tai peržengia ir yra įvairių scenų, apimančių skirtingas vietas ir laiko šuolius, seka. Galutinis bendras Alfredo Hičkoko siužetinis planas leido mokiniams susipažinti su galimu scenarijaus rašymo procesu. Hičkoko siužetinėse schemose pabrėžiama, kaip dvi lygiagrečios vaizdo ir garso gijos atgaivina sceną. Vėliau 6.2 skyriuje dėmesys sutelkiamas į dokumentinį požiūrį. Jame paaiškinama, kaip veikia dokumentinis filmas: dokumentuojant tikrovę, gyvenimo tėkmė nesustoja, nes judėjimas filme yra nenutrūkstamas, todėl galima užfiksuoti ir laiko, ir erdvės judėjimą. Tačiau kartu į tikrovę įsiterpiama, o tai gali paveikti realų judėjimą. Tačiau tik įsikišdami galime sukurti vaizdą. Kita vertus, būtent vaizdas, užfiksuotas realioje situacijoje, yra ir valdomas. Taigi vaizdas yra tikrovės kompozicija. Siekiant perteikti šį dokumentinio požiūrio poveikį edukaciniu požiūriu, su mokiniais buvo atliekami interviu, kurie buvo įamžinti ir sumontuoti. Vėliau rezultatas buvo parodytas mokiniams. Žiūrėdami medžiagą mokiniai pastebėjo, kad jie galėjo atpažinti daugiau asmens reakcijų ir emocijų, kurių nepastebėjo tiesioginio bendravimo metu. Komponuodami vaizdą, kalbą ir laiką, jie pastebėjo, kad sukuriamas vaizdas, kuris gali skirtis nuo tikrovės. Rodomi asmenys tampa personažais, kuriems, metaforiškai kalbant, uždedama arba nuimama kaukė.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo pagrindus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmenine perspektyva.

Tikslai

- Sužinoti, kuo skiriasi vaidybinis ir dokumentinis filmas.
- Filmo siužetą paversti scenarijumi.
- Sužinoti, kaip sukurti scenarijaus struktūrą.
- Sužinoti, kaip rašyti vaidybinės istorijas ir rašyti realaus gyvenimo istorijas.
- Sužinoti, kaip pasirinkti filmavimo aikštelę ir organizuoti dokumentinio filmo filmavimą.

Rezultatai

- - Gebėti rašyti vaidybinio ir dokumentinio filmo scenarijus ir žinoti jų skirtumus.
- - Žinoti, kaip struktūruoti garso ir vaizdo kūrinio tekstą.
- - Gebėti nustatyti tinkamą aplinką ir filmavimo būdus, kad būtų galima sukurti vaidybinį ar dokumentinį vaizdo pasakojimą.
- - Parašyti vaizdo istorijos projekto scenarijų.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į tokius skyrius.

1. Vaidybinių scenarijų rašymas.
2. Dokumentikos rašymas.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis darbo lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje supažindinama su pamokos temomis ir pratimais, jis pritaikytas spausdinti spausdintuvu ir gali būti dalijamas mokiniams.

Toliau pateikiama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Be to, mokytojams pateikiama papildoma medžiaga, naudinga turinio įsisavinimui ir pasidalijimui:

4. CrAL_ScreenWriting_LT.pptx
5. CrAL_How_to_shoot_documentary_movie_LT.pptx
6. CrAL_Game_LT.pptx
7. CrAL_ScreenWriting_exercise_LT.pptx

Vaidybinių scenarijų rašymas

Grožinė literatūra atskleidžia tiesą, kurią tikrovė slepia.

Ralph Waldo Emerson

DALYKAI:

- kaip rašyti vaidybinius tekstus;
- kaip kurti pasakojimo struktūrą;
- galimi siužeto plano kūrimo būdai.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kūrybiškumas;
- vaizdinė vaizduotė, muzikos ir garsų aplinkos pojūtis;
- gebėjimas struktūruoti ir komponuoti scenas ir sekas;
- vizualinė retorika;
- audiovizualinės minties realizavimas.

TEMOS:

- rašymas vaidybiniams projektams;
- klasikinių vaidybinių kūrinių traktuotė ir dramaturginė artikuliacija;
- veiksmų medžio struktūra: dinamiškas įvykis, veiksmo posūkiai, pabaiga;
- scena, seka;
- scenarijaus rašymo sąvokos: scenos, vaizdas ir garsas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip susijungia vaizdas ir garsas?
- Kaip įgyvendintumėte scenarijų? (Techninis rašymas ir siužetinės schemos sudarymas)
- Kas yra vaidybinis filmas?

ŠALTINIAI:

- „PowerPoint“ pateiktis;
- lapas: scenarijaus rašymas - scena ir personažas;
- lapas: klausimų žaidimas.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- įvadas į tai, kas yra vaidybinis, o kas - dokumentinis rašymas;
- parodyti vaidybinio pasakojimo pavyzdžių ir juos išanalizuoti;
- Alfredo Hičkoko filmo „Svaigulys“ siužetinės medžiagos rodymas.

PRATIMAI

1 PRATIMAS. pasirinkite jums patinkančią filmuotą medžiagą iš filmo ar vaizdo įrašo. Suskirstykite filmuotą medžiagą scenomis ir nubraižykite siužetinę schemą. Taip pat galite užrašyti dialogus ir garso takelio detales.

1 dalis. Vaidybinių scenarijų rašymas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Apšilimas	. PPT (CrAL_Game_LT.pptx)	Dokumentinis ir vaidybinis požiūris. Pasinaudokite pristatymo turiniu, kad surengtumėte žaidimą, kuris paskatintų mokinių diskusijas	- skatinti vizualinę kūrybą ir tyrinėjimą. - skatinti techninių įgūdžių tobulinimą.	10 min.
Pristatymas	. PPT (CrAL_ScreenWriting_LT.pptx)	Scenarijaus rašymas Scenarijaus rašymo temos pristatymas mokiniams. Mokytojas gali pabaigti pristatymą parodydamas pavyzdį (https://www.youtube.com/watch?v=C7OQHIlvA) ir paprašyti mokinių pasidalyti kitais vaizdo įrašais.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti skirtumus tarp dokumentinių ir vaidybinių filmų.	15 min.
Praktinė veikla	. PPT (CrAL_ScreenWriting_exercise_LT.pptx) - Dvi dėžės - Lipnūs lapeliai - Popierius - Pieštukai	1 užduotis. Mokiniai taps scenaristais ir sukurs savo nedidelę sceną. Tai jie gali atlikti grupelėmis arba individualiai. Mokytojas gali pateikti jiems situaciją ir personažą, kad padėtų sukurti sceną. PPT jau yra situacijų ir personažų pavyzdžių, kuriuos mokytojas gali išspausdinti ir panaudoti mokymo tikslais. Mokiniai gali patys nuspręsti, ar jiems labiau patiktų rašyti techninę istoriją, ar piešti siužeto schemą. Atlikus užduotį, klasėje galima surengti nedidelę parodą. Paveikslėlius galima apžiūrėti prie stalų arba pakabinti klasėje apžiūrai.	- tobulinti rašymo įgūdžius ir vaidybinio scenarijaus kūrimui reikalingus gebėjimus; - išmokyti, kuo skiriasi scena ir seka; - supažindinti su 3 veiksmų istorijos struktūros samprata.	25 min.

1 pratimas

Paprašykite mokinių išnagrinėti pasirinktos filmuotos medžiagos kompoziciją kuriant siužetinę schemą visais jos aspektais (scenos, dialogai, kadruotės ir garsas).

Dokumentikos rašymas

Vaidybiniuose filmuose režisierius yra Dievas;
dokumentiniuose filmuose Dievas yra režisierius.

Alfredas Hičkokas

DALYKAI:

- kas yra dokumentiniai filmai;
- kaip kurti dokumentinius filmus;
- kokį poveikį daro dokumentiniai filmai.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- stebėjimas ir aiškinimas;
- suvokti vaizdo kompoziciją, susijusią su tikrove;
- garso ir vaizdo raštingumas;
- užfiksuoti momentinį judesį;
- lankstumas.

TEMOS:

- dokumentikos rašymas;
- kaip pasirinkti filmavimo aikštelę ir suplanuoti veiksmą;
- tiesioginis filmavimas;
- vaizdiniai užrašai;
- sukurtos medžiagos nagrinėjimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kokią tikrovę mums rodo dokumentiniai filmai?
- Kokia perspektyvos pasikeitimo nauda, kurią galima įtraukti į dokumentinius filmus?
- Ar dokumentinio filmo žmogus tampa personažu su kauke, ar be kaukės?

ŠALTINIAI

- <https://www.youtube.com/watch?v=flyADpC1Ono&t=156s>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- dokumentinio filmo žiūrėjimas - emocijų ir minčių, kylančių žiūrint filmą, aptarimas;
- dokumentinio filmo filmavimas.

PRATIMAI

2 pratimas: nufilmuokite dokumentinį vaizdo įrašą. Šią užduotį galite pradėti atlikti klasėje, o jei reikia daugiau laiko idėjai įgyvendinti, projektą galite užbaigti namuose.

6.2 pamoka

2 dalis. Dokumentikos rašymas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Apšilimas	. Vaizdo įrašas	Dokumentinis požiūris Pradėkite pamoką nuo dokumentinio vaizdo įrašo. Naudokitės vienu iš toliau siūlomų šaltinių arba pasirinkite savo dokumentinį vaizdo įrašą, kurį kaip mokytojas pristatysite klasei. Dokumentiniai vaizdo įrašai: https://www.youtube.com/watch?v=ojKBgKvnqvw (kultūrinis gyvenimas Japonijoje) https://www.youtube.com/watch?v=L72G8TLtTck (gyvenimas žmogaus miške, kuris fiksavo temperatūrą ir dokumentavo klimato kaitą savo gyvenamojoje vietoje)	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją.	10 min.
Pristatymas	. PPT (CrAL_How_to_shoot_documentary_movie_LT.pptx)	Dokumentinis požiūris Pristatyme pateikiamas trumpas vadovas, kaip sukurti dokumentinį vaizdo įrašą.	- išsamiai išnagrinėti dokumentinę medžiagą.	5 min.
Praktinė veikla	. Mokinių telefonai . Nešiojamasis kompiuteris	2 užduotys. Mokinių prašoma sugalvoti dokumentinę istoriją, kurią būtų galima įgyvendinti per trumpą laiką, stebint ir plėtojant supančias galimybes. Pateikiame keletą galimų klausimų. - Kas yra jūsų pagrindinė tema / veikėjas? - Kokį stebėjimo metodą pasirinktumėte? - Kurkite filmuotą medžiagą ir montuokite. - Pasirinkite garso takelį arba, jei reikia, apibrėžkite garso projektą. - Pasidalykite savo projektu.	- skatinti kūrybinę praktiką	30 min.

2 pratimas

Mokinių prašoma užbaigti savo projektą ir pasiruošti pasidalyti juo su kitais komandos nariais.

MOKYTOJO VADOVAS

7 PAMOKA

FILMAVIMO AIKŠTELĖ IR FILMAVIMAS

7 pamokoje daugiausia kalbama apie filmavimo aikštelę ir filmavimą. Šiuo tikslu pamoka suskirstyta į 4 vaizdo įrašus, kurių kiekviename aptariami skirtingi minėtų temų aspektai.

7.1 dalyje nagrinėjama montažo tema. Montażas neturi būti suprantamas tik kaip techninis aspektas, susijęs tik su mechaniniu vaizdo ir garso segmentų komponavimu ir seka. Greičiau tai taip pat susiję su kūrybiniu filmo išdėstymo veiksmu, taip pat su jo vystymu vidinio ir išorinio poveikio recepcijos požiūriu. Apskritai kalbama apie vaizduojamojo mąstymo judančiais vaizdais gilinimą, taip pat apie garso ir vaizdo atkūrimo techninių sistemų susiejimą. Filmavimo metu techninės priemonės ir realizavimo būdai prisitaiko vienas prie kito. Tuo pat metu šiame skyriuje ypatingas dėmesys skiriamas kameros ir darbo su kamera galimybėms. Kamera yra tarsi akis, kuri netiesiogiai primena žiūrovo akį, stimuliuojamą tiek statiškoje, tiek dinaminėje padėtyje, galinčią fiksuoti ir įrėminti personažų ir aplinkos santykį erdvėje. Kino kalboje tai dar vadinama filmo kadrais ir kadruotėmis, kurios statiskame vaizde turi vidines linijas, žyminčias personažų padėtį aplinkoje. Kameros fiksuojamame vaizde galima įžvelgti 3 pagrindines figūras: apskritimą, trikampį ir kvadratą. Priklausomai nuo kameros vaizdo ir jo vidinių linijų išdėstymo, pasiekiami skirtingi efektai, kurie stimuliuoja žiūrovą. Be to, stimulą galima sukurti ir kameros judesiu.

Kitame vaizdo įrašė 7.2 skyriuje taip pat nuodugniai aptariama projekto komandos sudėtis. Čia pabrėžiama, kad filmo įgyvendinimui reikalingi svarbūs pagrindiniai veikėjai, kurie prisideda prie filmo sėkmės. Siūloma klasę suskirstyti į 3 grupes. Pirmoji grupė turėtų užsiimti rašymo procesu. Antroji grupė užsiims filmavimo etapu, o paskutinė grupė rūpinsis montažu ir garso parengimu. Todėl reikėtų paskirti kitus svarbius asmenis, pavyzdžiui, režisierių, scenaristą, scenarijaus autorių, operatorių ir montuotoją, kurie gali būti nuoseklūs, patikimi ir bendradarbiauti su kitais vaidmenimis.

Toliau 7.3 skyriuje išsamiai kalbama apie filmavimo aikštelę. Šiuo tikslu apgalvojamas scenarijus ir jis suskaidomas į pagrindinius elementus. Tai leidžia tinkamai parinkti dekoracijas ir nustatyti, kaip geriausiai panaudoti ir nukreipti kamerą, kad būtų galima atsekti veiksmo erdvę. Be to, tampa aišku, kad turi būti tam tikras lankstumas, nes filmavimo metu gali atsirasti naujų požiūrių. Pagrindinis principas filmuojant yra toks - išryškinkite tai, ką matote, išryškinkite tai, ką girdite. Tai dar kartą pademonstruojama paskutiniame skyriuje, parodant praktinį mokinių požiūrį.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo pagrindus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Išmokti rašyti audiovizualinės produkcijos darbo planą.
- Išmokti pasirinkti tinkamiausią įrangą pagal filmuojamo vaizdo įrašo tipą.
- Įgyti vaizdo įrašų filmavimo patirties.
- Išmokti parengti filmavimo aikštelę.
- Išmokti parengti ir naudoti siužetinę lentelę.

Rezultatai

- Parengti darbo planą.
- Pasirinkti filmavimo aikštelę.
- Parengti siužetinę schemą ir filmavimo planą.
- Tvarkyti filmavimo aikštelę.
- Pasirinkti vaizdo įrašų aktorius.
- Vadovauti aktoriams filmavimo aikštelėje.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą „Metodika mokytojams“.

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į tokius skyrius.

1. Darbo planas.
2. Vaidmenų pasiskirstymas filmavimo aikštelėje.
3. Siužetų planavimas.
4. Darbas filmavimo aikštelėje.
5. Pirmasis begarsis variantas

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis darbo lapas – vieno puslapio apžvalga, kurioje supažindinama su pamokos temomis ir pratimais, jis pritaikytas spausdinti spausdintuvu ir gali būti dalijamas mokiniams.

Toliau pateikiama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Darbo planas

“ „ Jei režisūra yra išvaizda, tai montažas - širdies plakimas. Abiem būdinga įžvalga, tačiau tai, ką vienas siekia įžvelgti erdvėje, kitas - laike.

Jean-Luc Godard

DALYKAI:

- filmavimo aikštelės rengimas;
- filmavimo organizavimas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- atvaizdavimo veiksmas;
- kadro kompozicija;
- planavimo ir organizaciniai įgūdžiai;
- sprendimų priėmimas.

TEMOS:

- vaizdinės sintaksės ir vaizdo įrašų redagavimo istorijos elementai;
- įvairios montažo rūšys;
- montažo nagrinėjimo teorija;
- formos.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kuo skiriasi kirpimas ir montažas?
- Kokios yra skirtingos montažo sąvokos?
- Kokių pasakojimo efektų pasiekama skirtingomis montažo formomis?

ŠALTINIAI:

<https://www.youtube.com/watch?v=9AGaECt9j4g>
<https://www.youtube.com/watch?v=WkEdRWv6mvk>
<https://www.youtube.com/watch?v=hUmZldt0DTg&t=7s>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- sprendimų dėl filmavimo aikštelės priėmimas;
- filmavimo aikštelės organizavimas ir pagrindinės užduotys, kuo reikia pasirūpinti;
- įvadas į vaizdų atranką ir filmo montavimą.

PRATIMAI

1 PRATIMAS. Mokiniai pritaiko tai, ką išmoko apie vaizdų kompozicijų kūrimą, filmuodami nedidelius vaizdo įrašus arba darydami nuotraukas ir atkreipdami dėmesį į įvairias vaizdo formas ir linijas.

7.1 pamoka

1 dalis. Darbo planas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atviros erdvės klasė	Filmavimo aikštelės parengimas Artėja filmavimas, todėl svarbu atlikti būtinus parengiamuosius darbus. Kartu su mokiniais pereikite visus etapus ir pasitarkite, ko reikia ir ką reikia paruošti. Sudarykite sąrašą, atsižvelgdami į: - filmavimo vietas; - siužetinį planą; - įrašų sąrašą; - specialią ir techninę įrangą; - techniką ir elektros jungtis; - dekoratyvinius elementus; - kostiumus; - aktorius; - oro sąlygas (turėti planą B), / scenarijus skirtingoms oro sąlygoms; - bendravimą filmavimo metu; - vietos valymo darbus.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti filmavimo aikštelės tvarką	15 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Projektorius . Nešiojamasis kompiuteris	Montavimas ir formos Tęsti mokinių mokymąsi skirtumo tarp montažo ir kirpimo, sutelkiant dėmesį į meninę filmo kompozicijos (montažo) koncepciją. Be to, supažindinkite su vaizdinės kompozicijos ir vaizdų įrėminimo sąvoka. Reikėtų aptarti ir pasirinkti konkretų kompozicijos stilių ir į kokias vizualines linijas reikėtų atsižvelgti filmuojant scenas.	- tobulinti vaizdo įrašų filmavimo patirtį.	10 min.

1 PRATIMAS.

Mokiniai pritaiko tai, ką išmoko apie vaizdų kompozicijų kūrimą, filmuodami nedidelius vaizdo įrašus arba darydami nuotraukas ir atkreipdami dėmesį į įvairias vaizdo formas ir linijas.

Vaidmenų pasiskirstymas filmavimo aikštelėje

“ ”

Tada prisiminiau tai, ką perskaičiau viename Kurto Vonneguto romane: kai bandai rasti atsakymą į klausimą, atsakymas yra pačiame klausime.

Syd Field

DALYKAI:

- vaidmenų paskirstymas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- bendradarbiavimas ir bendravimas;
- savarankiškas veikimas;
- asmeninė atsakomybė;
- komandinis darbas ir socialinis mokymasis;
- orientacija į procesą.

TEMOS:

- pagrindiniai darbuotojų vaidmenys;
- komandos surinkimas;
- bendradarbiavimas ir kooperavimasis;
- užduočių paskirstymas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kurioje srityje įžvelgiate savo stipriąsias puses?
- Kaip sėkmingai suplanuoti vaizdo įrašo filmavimą?

ŠALTINIAI

<https://www.youtube.com/watch?v=IiyBo-qLDeM&t=63s>

<https://www.youtube.com/watch?v=tOJmvOj15tw>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- suskirstyti į grupes
- pasirinkti pagrindinius veikėjus.

PRATIMAI

2 pratimas. Mokinių grupės savarankiškai pradeda organizuoti vaizdo įrašų rinkinį ir jam reikalingą medžiagą. Jie gauna sutikimus bei leidimus ir pasirūpina, kad visos svarbios medžiagos ir filmavimo aikštelė būtų paruošta nustatytu laiku.

2 dalis. Vaidmenų pasiskirstymas filmavimo aikštelėje

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Grupės darbas		Paskirti darbo grupes Suskirstykite klasę į grupes, kad būtų galima tiksliau koordinuoti veiksmus. Jos būtų tokios: - 1 grupė: mokinių grupė užsiima rašymo etapu ir siužeto planavimu; - 2 grupė: grupė užsiima filmavimo etapu; - 3 grupė: užsiima montažu ir garso parengimu. Remkitės kontroliniu sąrašu, kuris buvo sudarytas praėjusiame skyriuje, ir paskirkite grupėms užduotis. Šiuo atveju galite išdalyti sąrašą, kuriame visi mokiniai gali užsirašyti į tą grupę, kuri jiems labiausiai patinka.	- skatinti produktyvų komandinį darbą; - padėti mokiniams suvokti asmenines nuostatas.	10 min.
Grupės darbas Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai		Pasirinkite pagrindinius veikėjus Norint sėkmingai sukurti filmą, reikia pagrindinių veikėjų, kurie galėtų nuosekliai ir nuosekliai dirbti prie filmo projekto, suprastų, kaip suderinti skirtingų darbo grupių poreikius ir nepamiršti bendro vaizdo. (Pagrindiniai veikėjai: režisierius, scenaristas, scenaristo padėjėja, operatorius, montuotojas)	- stiprinti bendravimo įgūdžius ir gebėjimą priimti atsakomybę.	5 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai		Dalytis nuotraukomis ir vaizdo įrašais Mokiniai turėtų pasidalyti savo nuotraukomis ir nedideliais namuose sukurtais vaizdo įrašais, kuriuose atsispindi tam tikros vaizdų kompozicijos. Patinkančius kadrus taip pat galima pabandyti panaudoti būsimame vaizdo įrašų filmavime.	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją; - skatinti kūrybiškų fotografavimo strategijų kūrimą.	15 min.

2 pratimas

Mokinių grupės savarankiškai pradeda organizuoti vaizdo įrašų rinkinį ir jam reikalingą medžiagą. Jie gauna sutikimus bei leidimus ir pasirūpina, kad visos svarbios medžiagos ir filmavimo aikštelė būtų paruošta nustatytu laiku.

Siužetų planavimas

Kodėl privalote pasakoti ŠIA istoriją? Kokia idėja dega jūmųse, kuria mistų jūsus pasakojimas? Tai ir yra jos esmė.

22 Pixar pasakojimo taisyklės

DALYKAI:

- scenarijaus sudarymas;
- kamerų naudojimas;
- kadru ir kameros judėjimo pasirinkimas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- išmokti parengti ir naudoti siužetinį planą;
- darbas komandoje;
- pasirengimas;
- parengimo strategija;
- gebėjimas susikaupti;
- gebėjimas įgytas žinias taikyti praktiškai.

TEMOS:

- siužetinės lentos ir filmavimo plano parengimas;
- filmavimo planavimas;
- filmavimo formų ir linijų nagrinėjimas;
- kameros nukreipimas ir kampas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip nubraižyti veiksmo erdvę?

ŠALTINIAI

- <https://www.adorama.com/alc/14-basic-cinematography-techniques-for-better-cinematic-shots/>
- https://www.youtube.com/watch?v=AyML8xuKfoc&list=PLEzQZpmbzckV0_a2QC02qF9Yfe-LKSDha

VEIKLOS APRAŠYMAS:

—

PRATIMAI

3 pratimas: Kad pasiruoštų būsimam filmavimui, mokiniai praktiškai išbandys skirtingus filmavimo būdus: nuo bendrojo plano kadro iki vidutinio ar stambaus plano kadro ir t. t. Atlikdami šį pratimą mokiniai turėtų dirbti kartu, kad galėtų prisiimti skirtingus vaidmenis ir geriau suprasti operatoriaus ir aktoriaus požiūrį.

7.3 pamoka

3 dalis. Siužetų planavimas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai Grupės darbas	. popierius, . pieštukai	Mokiniai pradeda nuo iliustruoto scenarijaus įgyvendinimo. Ši scenarijaus schema primena mažą komiksų knygelę ir naudojama kaip vaizdinė priemonė, rodanti, kaip atrodys sumontuotas filmas scena po scenos, kadras po kadro. Jį kurdami mokiniai taip pat gali pirmą kartą pamatyti, kaip atrodys ar galėtų atrodyti jų sukurtas kūrinys. Jis tarnauja kaip pagrindinė vaizdinė priemonė. Mokiniai gali kartu surengti minčių lietu, kaip geriausiai išdėstyti scenas, o 1 grupė pasirūpina vaizdine medžiaga.	- pagerinti bendravimo įgūdžius grupinėse diskusijose; - skatinti kolektyvinę refleksiją ir bendradarbiavimą; - išmokyti kurti ir naudoti siužetinę lentelę.	15 min.
Pristatymas	Nešiojamasis kompiuteris, projektorius	Įvadas į kadro filmavimą Demonstruojant pateiktą galima parodyti mokiniams įvairius metodus, kuriuos jie gali taikyti filmuodami.	- skatinti techninių įgūdžių ugdymą.	10 min.
Grupės darbas		Scenarijaus skaidymas Išnagrinėjus scenarijų reikia parengti būsimo filmavimo planą. Mokiniai nustato, kuris kadras kur bus daromas ir ko reikės. Šią išvadą jie padaro išskaidydami scenarijų ir sudarydami filmavimo planą.	- išmokyti sudaryti ir planuoti filmavimo grafiką; - skatinti kolektyvinių projektų kūrimą; - tobulinti organizacinius įgūdžius.	15 min.

3 pratimas.

Kad pasiruoštų būsimam filmavimui, mokiniai praktiškai išbandys skirtingus filmavimo būdus: nuo bendrojo plano kadro iki vidutinio ar stambaus plano kadro ir t. t. Atlikdami šį pratimą mokiniai turėtų dirbti kartu, kad galėtų priimti skirtingus vaidmenis ir geriau suprasti operatoriaus ir aktoriaus požiūrį

Darbas filmavimo aikštelėje

Dalis pasiekimų - tai gebėjimas išsikelti realius tikslus, tačiau tai vienas sunkiausių dalykų, nes ne visada tiksliai žinote, kur einate, ir neturėtumėte to žinoti.

George Lucas

DALYKAI:

- darbas aikštelėje.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- estetiškas supratimas ;
- efektyvus darbas grupėse;
- aiškių susitarimų sudarymas;
- bendravimo įgūdžiai;
- organizavimo įgūdžiai;
- atsparumas nepasitenkinimui.

TEMOS:

- filmavimo aikštelės valdymas;
- dėmesingumas ir dalyvavimas filmavimo aikštelėje;
- vaizdo įrašų aktorių suradimas;
- vadovavimas aktoriams filmavimo aikštelėje.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip elgtis filmavimo aikštelėje (dėmesingumas ir dalyvavimas filmavimo aikštelėje)?

ŠALTINIAI:

- <https://www.youtube.com/watch?v=IINVnA3rVIE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ivAbJIEj0jA>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- aikštelės sukūrimas
- filmavimas
- dekoracijų išmontavimas

PRATIMAI

4 pratimas: Filmuotą medžiagą mokiniai įkels į debesį, kad visi galėtų ja naudotis.

7.4 pamoka

4 skyrius. Darbas filmavimo aikštelėje

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Praktinė veikla	. aikštelės įranga; . dekoracijos	Filmavimo aikštelės statyba Aikštelės pastatymu ir elementų išdėstymu rūpinasi iš anksto nustatyta mokinių grupė.	- skatinti atsakingą ir savarankišką darbą.	20 min.
Praktinė veikla	. Filmavimo įranga; . įrašų planas	Filmavimas Filmuojant reikalingi ir operatoriai, ir aktoriai. Kol ši grupė susitelkusi į filmavimą, siekdama sukurti puikų galutinį produktą, svarbiausia, kad mokiniai, kurie tuo metu nėra įsitraukę į veiklą, būtų ramūs ir netrukdytų filmuoti.	- tobulinti vaizdo įrašų filmavimo žinias.	45 min.
Praktinė veikla		Filmavimo aikštelės išmontavimas Kita žmonių grupė arba visa komanda rūpinasi sutvarkymu po filmavimo. Tikslas - užtikrinti, kad niekas nebūtų pamiršta ir kad po filmavimo aikštelė būtų palikta švari.	- skatinti aktyvų komandinį darbą.	10 min.

4 pratimas

Filmuotą medžiagą mokiniai įkels į debesį, kad visi galėtų ja naudotis.

Pirmasis begarsis variantas

Filmo režisūros sąvoka yra kritikų pramanas – visa kino iškalba pasiekama montažinėje.

Orson Welles

DALYKAI:

- redagavimo sprendimai ir būdai.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- estetiškas supratimas;
- akylas detalių suvokimas;
- kritinis mąstymas;
- pasakojimo metodų išmanymas;
- bendravimo įgūdžiai;
- organizavimo įgūdžiai;
- atsparumas nusivylimui.

TEMOS:

- supratimas apie kirpimo būdus;
- kūrybiškas iškarpių panaudojimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip montažo procesas padeda išlaikyti empatiją personažams?

ŠALTINIAI

- <https://www.youtube.com/watch?v=FVR8zz8ci2k>
- <https://www.youtube.com/watch?v=IINVnA3rVIE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=r2vtbcfmFDY&list=RDCMUcUFoQUaVRt3MVfxqwPUMLCQ&index=8>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- svarstoma, kaip būtų galima išdėstyti kadrus, kad būtų geriau perteiktos pasakojimo prasmės;
- skirtingų montažo stilių vertinimas;
- montavimo praktika.

PRATIMAI

5 pratimas: mokiniai redaguoja pasakojimą.

6 pratimas: mokiniai įkelia galutinę redagavimo versiją į interneto svetainę.

5 dalis. Pirmasis begarsis variantas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Grupės darbas	. Nešiojamasis kompiuteris, . redagavimo programa	Pirmieji redagavimo bandymai 3 grupė pradeda pirmuosius montavimo bandymus po filmavimo ir imasi tobulinti garsus.	- skatinti atsakingą ir savarankišką darbą. - išsamiai nagrinėti redagavimo procesą.	60 min.

5 pratimas

Moksleiviai imsis redagavimo proceso, apsvarstydami įvairius pasirinkimus ir metodus.

6 pratimas

Galutinius sumontuoto filmo rezultatus galima įkelti į platformą, kad vėliau būtų galima išsamiai stebėti medžiagos kūrimo procesą. Pasiruoškite kitame užsiėmime pristatyti pirmąjį montažo variantą.

MOKYTOJO VADOVAS

8 PAMOKA

VAIZDO ĮRAŠŲ REDAGAVIMAS

8 pamokoje aptariamas vaizdo įrašų redagavimas. Šis etapas apibūdinamas kaip pagrindinis, nes būtent atliekant montažą ar karpymą perteikiamas pasakojimas. Redaguojant galima pakeisti laiką arba sukurti kontrastą judesiui. Todėl redagavimas ir montažas yra ne tik techninis veiksmas, bet ir meno forma, kuria valdomas žiūrovo žvilgsnis. Todėl pirmajame skyriuje bus aptariami svarbių kino režisierių darbai iš ankstyvųjų kinematografijos laikų. Bus išsamiai nagrinėjami Leni Riefenstahl kino darbai ir jos propagandiniai kadrai, taip pat Sergejaus Eizenšteino ir Alfredo Hičkoko kino metodai. Nagrinėjant L. Riefenstahl kūrybą paaiškėja, kaip techninis eksperimentavimas ir estetiški tyrimai yra tarpusavyje susiję kuriant propagandinį, manipuliacinį mitą. Kita vertus, manoma, kad M. Eizenšteinas ir jo kūriniai nutiesė kelią teoriniams ir praktiniams tyrimams kine. Jis teoriškai pagrindė atrakcijų montažą, nes buvo įsitikinęs, kad montažas - tai sklaidos procesas, kurio tikslas visada turi būti sukelti žiūrovui ne tik fizinės, bet ir psichinės reakcijas. Savo rašytiniuose darbuose jis daugiausia dėmesio skyrė tam, kaip žiūrovą įvesti į tam tikrą būseną. Šiai būsenai apibūdinti jis vartoja terminus "patrauklumas" arba "emocinis dinamiškumas". Hičkokui pjūvis yra tarsi eskizas. Čia iš daugelio atskirų dalių sukurama visuma, kuri, nepaisant atskiros fragmentiškumo, sukuria idėją. Tačiau nereikėtų klaidingai manyti, kad tai yra atsitiktinis išdėstymas; veikiau išdėstymas paklūsta tiksliai, aštriai apgalvotai struktūrai, kuria siekiama sukurti prasmę.

Skyriuje 8.2 vėl pabrėžiamas filmo medžiagos išdėstymo aspektas. Parodoma, kad vaizdai ir garsai turi būti išdėstyti ir susiję tam tikru būdu, kad būtų sukurta vizija arba emocinis elementas. Šiuo tikslu žingsnis po žingsnio kalbama apie mokinių filmo struktūrą. Nurodoma, kur naudingi retrospektyvūs vaizdai ir kurioje vietoje žiūrovui turi būti aišku, kad matomas veiksmas vyksta praeityje. Pavyzdžiui, mokinių filme praeities laikas vaizduojamas pasitelkiant nespaltotą filtrą.

Toliau 8.3 skyriuje aptariami pirmieji mokinių montažo bandymai. Mokiniai pristato savo pirmąjį projektą ir gauna vertingų ir naudingų atsiliepimų apie esamus montažo principus, kurie padeda jiems patobulinti savo kūrinį. Galiausiai filmo forma išryškėja bandymų ir klaidų būdu, išbandant įvairias technines galimybes ir naujus komponavimo sprendimus.

Kitą pamoką jie pagaliau ieško tinkamo filmo pavadinimo, taip pat tinkamo garso takelio, nes, kuriant filmą, be montažo, ypač svarbus ir audiovizualinis montažas. Tačiau prie kūrinio sėkmės prisideda ne tik tai, bet ir žiūrovų atsiliepimai. Dėl šios priežasties pasirenkamas klausytojas, kuris kviečiamas žiūrėti filmą ir pasidalyti savo subjektyvia nuomone bei įspūdžiais.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo pagrindus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Įsisavinti pagrindinius vaizdo įrašų redagavimo metodus.
- Gebėti montuoti pasakojamąjį vaizdo įrašą.
- Pritaikyti įgytas technines žinias savo audiovizualiniame projekte.

Rezultatai

- Suformuluoti pirminę vaizdo pasakojimo redagavimo koncepciją
- Taikyti išmoktus metodus kuriant vaizdo istoriją, atitinkančią autoriaus jauseną, pasirinktas temas ir scenarijų.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į tokius skyrius.

1. Metas koreguoti.
2. Redagavimo būdai.
3. Redagavimo rūšys.
4. Pirmoji peržiūra.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis darbo lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje supažindinama su pamokos temomis ir pratimais, jis pritaikytas spausdinti spausdintuvu ir gali būti dalijamas mokiniams.

Toliau pateikiama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Koregavimas

“ ” Šviesos, šešėlių ir spalvų atspalvių yra begalė... Tai nepaprastai subtili kalba. Išmokti kalbėti šia kalba - viso gyvenimo darbas.

Conrad Hall

DALYKAI:

- istorinė įžanga;
- sumontavimo idėja.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- stebėjimas;
- vizualinis supratimas;
- atvaizdavimo veiksmas.

TEMOS:

- vizualinis redagavimo veiksmas;
- vizualinė kūryba;
- jausmų perteikimas;
- vizualinė retorika;
- atkuriamos tikrovės įterptos interpretacijos;
- atkūrimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Ką matote? Kokie vizualiniai elementai atitinka jūsų jausmus?
- Kaip vizualinis kūrinys jus veikia?
- Ką pakeistumėte, kad audiovizualinio kūrinio žinutė būtų aiškesnė?

ŠALTINIAI:

- <https://www.youtube.com/watch?v=MJQE7Kv-9JU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZNAHcMMOHE8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=vUInm2dC6Ug>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- faktai apie montavimo idėją kinematografijos atsiradimo laikotarpiu;
- pirmojo sumontuotos medžiagos varianto peržiūra;
- siužetinės schemos perrašymas arba pertvarkymas.

PRATIMAI

1 pratimas: Išstirkite keletą garsų ir filtrų, kurie tiktų jūsų garso ir vaizdo kūriniai.

8.1 pamoka Istorinis įvadas į montavimo sampratą

1 dalis. Koregavimas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Projektorius . Nešiojamasis kompiuteris	Montavimas Aptarkite su mokiniais istorinę montažo sampratos įžangą.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai nagrinėti montavimą.	10 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Projektorius . Nešiojamasis kompiuteris . Medžiaga redagavimui	Pirmosios įžvalgos apie filmo medžiagą Mokiniai, kurie per kelias pastarąsias dienas surinko ir sumontavo medžiagą, likusiai klasės daliai pristato pirmuosius savo rezultatus.	- tobulinti stebėjimo įgūdžius; - padėti mokiniams ugdyti asmeninį ir kolektyvinį vizualinį supratimą.	10 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Scenarijus . Siužetinė schema	Koregavimas Dabar mokiniai kartu sprendžia, ar jie nori laikytis savo scenarijaus struktūros, ar būtų prasminga vienu ar kitu momentu perrašyti siužetą. Tai galima išsiaiškinti atviroje grupės diskusijoje.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti vizualinę retoriką; - skatinti produktyvaus komandinio darbo kūrimą.	15 min.

1 PRATIMAS.

Mokinių prašoma namuose pagalvoti, kokie garsai, montažas ir filtrai tiktų garso ir vaizdo kūrinui, ir pateikti šiuos pasiūlymus montažo komandai.

Redagavimo metodai

“ ”

Filmas kuriamas montažinėje. Filmo filmavimas - tai kone apsipirkimas. Tai tarsi ėjimas įsigyti visų produktų, o prieš išeidamas iš parduotuvės turi įsitikinti, kad turi visus produktus. O tada paimi tuos produktus ir gali pagaminti gerą pyragą - arba ne.

Philip Seymour Hoffman

DALYKAI:

- įvadas į audiovizualinį montažą;
- vizualiosios dramaturgijos pagrindai: ryšių jungimas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kūrybiškumas kaip sistemingas procesas;
- vizualinio turinio montavimas;
- kūrybinis mąstymas;
- vaizdinio išdėstymo pojūtis;
- tvarkyti ir struktūrizuoti filmavimo medžiagą.

TEMOS:

- vizualioji dramaturgija su pagrindinių jungčių montavimu;
- filmavimo medžiagos tvarkymas ir struktūrizavimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip išdėstyti vaizdinę medžiagą, kad scenos būtų sklandžiai išdėstytos?
- Kaip filmo išdėstymas užtikrins, kad žiūrovas suprastų filmo mintį?

ŠALTINIAI

- Filmavimo medžiaga.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- medžiagos redagavimas;
- redaguotos medžiagos aptarimas.

PRATIMAI

2 pratimas: Tobulinkite montažo bandymus ir sujunkite skirtingas scenas ir sekas. Tikslas - paruošti audiovizualinį vaizdo įrašą kitai pamokai, o tada pereiti prie baigiamųjų darbų.

8.2 pamoka Įvadas į garso ir vaizdo montажą

2 dalis. Redagavimo metodai

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Grupės darbas	. Kompiuterių klasė . Redagavimo programa	Redagavimo metodai Mokiniai gali kartu montuoti vaizdo įrašą kompiuterių klasėje. Jie gali išbandyti įvairius montажo programos metodus ir eksperimentuoti su programa. Tikslinga klasę suskirstyti į grupes, kad kiekviena grupė dirbtų su skirtinga seka. Taigi mokiniai galės panaudoti namuose parengtas garso takelio ir vaizdinės medžiagos idėjas.	- stiprinti pasakojimo metodų žinias; - tobulinti vaizdo įrašų montavimo metodų žinias; - skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją apie audiovizualinį projektą.	25 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Kompiuterių klasė . Projektorius	Redaguotos medžiagos aptarimas Kiekvienai grupei tam tikrą laiką padirbėjus prie sekos, rezultatai pristatomi visai klasei. Taip galima nusistatyti naujus stimulus ir iniciatyvas.	- skatinti produktyvų komandinį darbą.	15 min.

2 pratimas

Tobulinkite montажo bandymus ir sujunkite skirtingas scenas ir sekas. Tikslas - paruošti audiovizualinį vaizdo įrašą kitai pamokai, o tada pereiti prie baigiamųjų darbų. Rekomenduojama, kad vienas ar du žmonės imtųsi galutinio komponavimo užduoties. Tačiau atskiros grupės pateiks savo sumontuotas dalis atskirai.

Redagavimo rūšys

Manau, kad kuriant bet kokį kūrinį reikia turėti laisvę eksperimentuoti, o eksperimentuoti reiškia nejausti visiškai atsakomybės dėl to, kaip jį supras kiti žmonės.

Conor Oberst

DALYKAI:

- vizija ir pataisymai;
- redagavimo principai;
- pasakojimo redagavimo gairės.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- gebėjimas priimti atsiliepimus;
- gebėjimas įgyvendinti atsiliepimus;
- kritiniai gebėjimai;
- medžiagos persvarstymas.

TEMOS:

- vizija ir pataisymai iš anksto surinktame kūrinyje;
- judesio redagavimo poveikis, ašies redagavimo poveikis;
- pasakojimo montažo gairės;
- medžiagos pjūviai ir kompozicija;
- darbas su scenarijumi.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kaip pagal scenarijų parengti filmo medžiagą?
- Kaip kuo efektyviau išdėstyti filmo medžiagą?

ŠALTINIAI

- Sumontuota filmuota medžiaga.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- galutinė peržiūra prieš pirmąjį pristatymą
- minčių lietus dėl tinkamos vietos, kurioje būtų galima parodyti vaizdo įrašą pasirinktai auditorijai.

PRATIMAI

3 pratimas: Pasirūpinkite patalpa ir pakvieskite vieną ar kelis žmones peržiūrėti baigtą filmą.

3 dalis. Redagavimo rūšys

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	- Projektorius - Nešiojamasis kompiuteris - Atviros erdvės klasė	Galutinė peržiūra prieš pirmąjį pristatymą Šiame etape reikėtų atlikti galutinį koregavimą. Mokiniai turėtų atidžiai peržiūrėti baigtą filmą ir atkreipti dėmesį į iki šiol nesuderintas detales bei jas ištaisyti.	- išmokyti struktūrizuoti ir įgyvendinti struktūrizuotą projektą; - skatinti detalumo jausmo ugdymą.	10 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	Atviros erdvės klasė	Pirmosios peržiūros planavimas Pasirinkite patalpą ir vieną ar daugiau žmonių, kuriems norite parodyti baigtą filmą. Numatykite pirmosios peržiūros datą.	skatinti organizacinių gebėjimų ugdymą.	10 min.

3 pratimas

Pasirūpinkite patalpą ir pakvieskite vieną ar kelis žmones peržiūrėti baigtą filmą.

Pirmoji peržiūra

“ ” Niekada man nepasitaikė filmo, kuris sulauktų puikių atsiliepimų. Esu sukūręs filmų, kurie sulaukė įvairaus masto gerų ir blogų atsiliepimų, bet daugmaž galite tikėtis, kad bus daug blogų atsiliepimų.

Wes Anderson

DALYKAI:

- baigiamieji filmo platinimo etapai;
- pirmasis filmo pristatymas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- atkaklumas;
- į tikslą orientuotas darbas;
- skirtingas mąstymas;
- gebėjimas kurti kūrybines idėjas;
- auditorijos jausmų ir raiškos pojūtis;
- empatija.

TEMOS:

- baigti kurti vaizdinį turinį;
- pavadinimo paieška;
- garso takelis;
- peržiūra dalyvaujant išorės auditorijai.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Koks pavadinimas tinka šiam audiovizualiniam projektui?
- Koks garso takelis tinka?
- Kokia žiūrovų reakcija per pirmąją peržiūrą?

ŠALTINIAI

- Moksleivių sukurtas filmas.

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- baigiamojo garso ir vaizdo darbo pristatymas auditorijai;
- refleksijos ir atsiliepimų turas su žiūrovais.

PRATIMAI

4 pratimas: Atkreipkite dėmesį į konstruktyvius pirmųjų žiūrovų atsiliepimus ir peržiūrėkite vaizdo medžiagą, kad ją patobulintumėte.

8.4 pamoka

4 dalis. Pirmoji peržiūra

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atviros erdvės klasė . Projektorius . Nešiojamasis kompiuteris	Filmo pristatymas Pristatykite filmą iš anksto pasirinktam asmeniui ar žmonių grupei. Mokiniai turėtų atidžiai stebėti žiūrovų reakcijas, kad nustatytų savo darbo poveikį. Mokiniai taip pat kviečiami užsirašyti pastabas, pavyzdžiui, kurioje vietoje buvo pasiektas poveikis, kurio nebuvo siekiama, arba sukeltos klaidingos emocijos.	- skatinti suvokimo ir imlumo auditorijos jausmams ir išraiškoms įgūdžių ugdymą.	15 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Atviros erdvės klasė	Refleksijos ratas Parodžius filmą, reikėtų surengti refleksijos ratą. Žiūrovai turėtų turėti galimybę pasidalyti savo įspūdžiais su mokiniais. Tai padeda mokiniams dar kartą permąstyti audiovizualinę medžiagą ir pažvelgti į ją iš naujos perspektyvos.	- skatinti empatinius gebėjimus; - skatinti kritinio mąstymo vystymąsi	10 min.

4 pratimas

Atkreipkite dėmesį į konstruktyvius pirmųjų žiūrovų atsiliepimus ir peržiūrėkite vaizdo medžiagą, kad ją patobulintumėte.

MOKYTOJO VADOVAS

9 PAMOKA

Garso ir vaizdo sintaksė

Režisierius, montuodamas medžiagą, derina ne tik vaizdus, bet ir garsus. Todėl priešpaskutinėje 9 pamokoje kalbama apie garsinį filmo foną, kuris vaidina svarbų vaidmenį audiovizualiniam suvokimui.

Iš pradžių įvadinėje pamokoje aptariama istorinė retrospektyva ir perėjimas nuo nebyliojo kino prie šiuolaikinio kino stereofoninių erdvinių garsų. Paaiškinama, kaip anksčiau filmus įgarsindavo orkestrai ar pianistai, kaip aktorių mimika ir gestai būdavo itin sureikšminami, kad būtų galima bendrauti neverbaliai, kartais įterpiami ir tarpiniai titrai. Pirmasis garsinis filmas buvo 1927 m. JAV sukurtas „Džiazio dainininkai“ („The Jazz Singers“), po kurio pasikeitė kino pramonė, nes žiūrovai pirmenybę atidavė garsiniams filmams, o ne nebyliesiems. Tai gali būti susiję ir su tuo, kad garsinis filmas, palyginti su nebyliuoju, turi juntamų privalumų, kurie sustiprina kino įspūdžius. Taip yra todėl, kad garsai ne tik neturi būti skaidomi vien tik realistiniu lygmeniu, bet dėl asinchroniškumo jie taip pat gali sukurti audiovizualinius kontrastus ir nukreipti arba sustiprinti žiūrovų emocijas.

Antrajame skyriuje kalbama apie techninius metodus, lydinčius vaizdinius. Daugiausia kalbama apie tai, kaip garsų liniją galima sujungti su vaizdų linija, kad tarp jų būtų sukurtas prasmingas ryšys, sukeliantis audiovizualinės istorijos žiūrovui emocinį ir minčių atsaką. Pavyzdžiui, filmuose skambanti muzika, priklausomai nuo kompozicijos, daro aiškų poveikį žiūrovams. Muzikos kūrinuose vykstanti ritmiška įtampas ir atsipalaidavimo kaita sukuria intensyvias emocijas. Svarbų vaidmenį atlieka ir tai, ar muzika tampa garsesnė, ar švelnesnė. Taigi muzika filmuose atlieka įvairias funkcijas. Viena vertus, ji gali būti sintaksinė, padedanti žiūrovams suprasti filmo struktūrinius įvykius. Kita vertus, muzika atlieka ir ekspresyviąją funkciją, nes per ją sustiprinama žiūrovų emocinė intencija, ir dramaturginę funkciją, nes kino muzika gali būti naudojama kaip filmo komentaras. Pavyzdžiui, ji gali apibūdinti personažus ir atkreipti žiūrovų dėmesį ties užuominomis. Garsas paprastai suteikia mūsų kūriniai vienybės pojūtį. Ir kaip sintezė, ir kaip istorijos plėtojimas bei ryšys joje. Muzikinės ir garsinės kompozicijos būdai tampa vaizdinės kompozicijos formų dalimi, nes išryškina dramatiškus fragmentus, sujungia raidą, susieja scenas, geriau apibrėžia personažus ir žanrus. Muzikinis garsas sutirština emocinius ir pasakojimo elementus betarpiškiau ir giliau, nei tai galėtų padaryti tekstas. Į 9.2 skyriaus mokomąjį vaizdo įrašą įtraukti skirtingi filmų „Gladiatorius“ ir „Pusryčiai pas Tifanį“ fragmentai, siekiant pabrėžti ir paaiškinti garso poveikį.

Vėliau paskutiniame skyriuje rodomi įvairūs mokinių kūriniai ir komentuojamos jų garso ir vaizdo linijos. Be to, aptariami garsai, kuriuos mokiniai gali panaudoti. Pavyzdžiui, jie gali naudoti garsus, kuriuos patys įrašė filmavimo metu, arba kurti savo garsus. Jie taip pat gali naudoti jau sukurtus muzikos garsus ir garso efektus. Tai taip pat taikoma garso takeliams, kurie naudojami kartu su filmo medžiaga. Tačiau šiuo atveju reikia atsižvelgti į autorių teisių įstatymus.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Kiekviena pamoka apibrėžia tam tikrus ugdymo pagrindus, kuriuos mokytojai praturtina savo asmeniniu požiūriu.

Tikslai

- Įsisavinti pagrindinius vaizdo įrašų redagavimo būdus.
- Įgyti techninių žinių apie garso ir muzikos naudojimą audiovizualiniuose kūriniuose.
- Sužinoti, kaip integruoti garsą su vaizdais.
- Išmokyti naudoti garsą kaip pasakojimo elementą.
- Išmokyti plėtoti pagrindinę vaizdo siužeto temą.

Rezultatai

- Taikyti įgytus garso valdymo metodus savo audiovizualiniame projekte.
- Kurti veiksmingus audiovizualinius pasakojimus derinant garsą, muziką ir vaizdo įrašus.
- Parinkti garso takelį ir sukurti vaizdo pasakojimo „garso audinį“.
- Baigti montuoti vaizdo įrašą.

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*

Mokymasis bendradarbiaujant

Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis

Vizualinio mąstymo strategijos

Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turiny suskirstytas į tokius skyrius.

1. Garsas.
2. Redagavimo metodai.
3. Galutinis redagavimas.

Kiekvieną skyrių pristato mokomasis darbo lapas - vieno puslapio apžvalga, kurioje supažindinama su pamokos temomis ir pratimais, jis pritaikytas spausdinti spausdintuvu ir gali būti dalijamas mokiniams. Toliau pateikiama išsami pamokos didaktinė struktūra, kurioje išsamiai nurodoma, kaip bendrauti, kokias temas aptarti, kokias veiklas ir pratimus siūlyti.

Garsas

“ ” Kai sėdite tyloje, esate čia. Tiesa ima lietus, tad kaip ją suvokti? Kaip ją priimti? Reikia visko, ką turime, kad tik galėtume būti.

Nik Cave

DALYKAI:

- garso ir vaizdo sintaksė;
- garsas istorinėje kinematografijoje.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- tikrovės stebėjimas ir vaizdavimas;
- vizualinio ir audiovizualinio turinio analizė;
- savo įspūdžių išreiškimas;
- reflektyvus mąstymas;
- medijų kompetencija.

TEMOS:

- istorinis perėjimas nuo nebylių prie garsinių filmų;
- vizualinė retorika nebyliuose filmuose;
- kalbos vaizdavimas nebyliuose filmuose;
- vaizdinio pasakojimo atskyrimas nuo gestų ir mimikos;
- vizualinių ir audiovizualinių filmų skirtumai;
- interpretacijos įterpimas į vaizduojamą tikrovę.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Kokį poveikį daro nebylusis kinas?
- Kokie yra nebyliojo filmo privalumai ir trūkumai?
- Koks garsinių filmų poveikis?

ŠALTINIAI:

- <https://www.youtube.com/watch?v=Xd6ddOlbKp8>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- parodykite mokiniams nebyliojo filmo įrašą;
- pradėkite klausimų ir atsakymų ratą apie mokinių įspūdžius ir emocijas, kurios kilo žiūrint nebylųjį filmą;
- surenkite minčių lietučių dėl garsų, kurie būtų naudingi audiovizualiniam kūriniui.

PRATIMAI

1 pratimas. Kurkite ir įvertinkite įvairius garso efektus ir garsus, kurie būtų naudingi vaizdo įrašams..

9.1 pamoka Garsas istoriniame kine

1 dalis. Garsas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Projektorius . Nešiojamasis kompiuteris	Nebyliojo filmo pristatymas Kadangi kai kurie mokiniai galbūt niekada gyvenime nėra matę nebyliojo filmo, tokio filmo pristatymas yra gera įžanga į devintąją pamoką. Šiam tikslui galima naudoti „YouTube“ esančius nebyliusius filmus.	- nuodugniai studijuoti ir aktyviai tyrinėti istorinės kinematografijos raidą.	10 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai		Klausimų ratas Paklauskite mokinių apie jų įspūdžius ir jausmus nebyliojo filmo peržiūros metu ir paskatinkite juos surengti diskusiją, kurioje jie palygintų nebyliusius ir garsinius filmus bei išsikristalizuotų jų privalumus ir trūkumus. - Kaip nebylusis filmas jus paveikė? - Kokio tipo filmams teikiate pirmenybę ir kodėl? - Kokie yra kiekvieno filmo tipo privalumai ir trūkumai?	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją.	20 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai		Minčių lietus Filmų foninei muzikai ir montažui gali būti naudojami įvairūs garsai ir triukšmai, kuriuos mokiniai įrašo tiesiogiai filmavimo metu arba sukuria vėliau. Be to, yra galimybė naudoti iš anksto paruoštus filmų garsus. Kartu su mokiniais surenkite minčių lietų ir sudarykite sąrašą galimų garsų ir garso efektų, kurie gali būti naudingi ir kurių vis dar trūksta jūsų filmui.	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją; - išsamiai studijuoti ir aktyviai tyrinėti garso klausimus	15 min.

1 pratimas

Kurkite ir įvertinkite įvairius garso efektus ir garsus, kurie būtų naudingi vaizdo įrašams.

Garsas

“ Nesikeičia ir, manau, niekada nepasikeis tai, kad pagrindinis žodis muzikoje yra „grojimas“. Muzika turi būti žaisminga.
Hans Zimmer

DALYKAI:

- garso ir vaizdo sintaksė
- garso sintaksės redagavimas

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- kognityviniai gebėjimai: suprasti, kad istorijos gali būti pasakojamos ir garsais, kad nuotaikos ir jausmai gali būti išreikšti garsais;
- kūrybinė kompetencija: eksperimentavimas su ritmu ir garsu bei instrumentais, ritmo pojūčio lavinimas, medijos produkto kūrimas.

TEMOS:

- redagavimo būdai;
- vaizdinių ir garsinių linijų išraiška;
- kontrapunktinės technikos;
- pobūdis ir motyvas;
- bandomojo projekto ir temų kūrimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- kaip tinkamai panaudoti garsą?
- kaip galima sukurti ar sustiprinti emocijas pasitelkiant garsą?

ŠALTINIAI

- <https://www.youtube.com/watch?v=-KHcbp8sZrY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=eFU3FQh3xgE>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- mokinių eksperimentai su įvairiais garsais atliekant redagavimą;
- mokinių prašoma sukurti prieštarinę istoriją vaizdinei medžiagai naudojant garsus.

PRATIMAI

2 pratimas. Atlikite skirtingus redagavimo mėginimus su skirtingais garsais.

2 dalis. Redagavimo metodai

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Pratimas	. Kompiuterių klasė . Ausinės . Garso sistema . Garso redagavimo programa . Garsų kūrimo programa	Eksperimentinis garso redagavimas Mokiniams duodama užduotis eksperimentuoti su įvairiais garsais. jie gali naudoti visą filmuotą vaizdo medžiagą ir derinti ją su naujomis garso linijomis. Jie turėtų eksperimentuoti su: - garsiais ir tyliais garsais - greitais ir lėtais ritmais - perėjimo garsais - fonine muzika - foniniais garsais	- tobulinti pagrindinių garso kūrimo ir redagavimo metodų įgūdžius; - paskatinti samprotavimą apie garso ir vaizdų integraciją.	20 min.
Pratimas	. Kompiuterių klasė . Ausinės . Garso sistema . Garso redagavimo programa . Garsų kūrimo programa	Skirtingų emocinių efektų kūrimas Mokiniai naudoja vaizdo įrašą kaip šabloną ir du kartus jį dubliuoja skirtingais garsais, kurių kiekvienas žiūrint sukelia tam tikras kontrastingas emocijas.	- tobulinti garsų, kaip pasakojimo elemento, naudojimo įgūdžius.	20 min.

2 pratimas

Atlikite skirtingus redagavimo mėginimus su skirtingais garsais.

Galutinis redagavimas

“ ” Kurdamas filmų muziką pirmiausia esu filmų kūrėjas. Tai tarnauja filmo poreikiams. Pasakodamas istoriją, tam tikra prasme nustoji būti kompozitoriumi, o tampi pasakotoju. Istoriją pasakoji tinkamiausiomis temomis. Tai, kaip jūs žiūrite į šiuos dalykus, yra labai asmeniška, bet jūsų tikslas - pirmiausia papasakoti istoriją.

Johann Johannsson

DALYKAI:

- garso naudojimas audiovizualinėje kalboje;
- diegetinė ir ekstradiegetinė funkcija.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI:

- akustikos pagrindų taikymas;
- filmo suvokimas ir auditorijos supratimas;
- garso ir vaizdo įrašų kūrimo įgūdžiai;
- orientacija į tikslą.

TEMOS:

- laboratoriniai seminarai;
- skirtingų audiovizualinių kūrinių svarstymas ir lyginimas.

PAGRINDINIAI KLAUSIMAI

- Ar keičiamas ne tik vaizdas, bet ir garsas?
- Kaip išsaugoti melodiją, kad iškraipymas nepaveiktų to klausymosi, dėl kurio muzika mus paveikia?

ŠALTINIAI

- <https://www.youtube.com/watch?v=PTwWp6VMNGs>

VEIKLOS APRAŠYMAS:

- metas redaguoti vaizdo įrašą ir garso liniją;
- garso ir vaizdo sintaksės pristatymas prieš klasę;
- skirtingų audiovizualinių sintaksių aptarimas.

PRATIMAI

3 pratimas. Studentai gauna užduotį patobulinti savo garso ir vaizdo sintaksę pagal gautus atsiliepimus.

9.3 pamoka Garso naudojimas audiovizualinėje kalboje

3 dalis. Galutinis redagavimas

Mokymo metodai	Priemonės ir šaltiniai	Aprašymas	Tikslai	Trukmė
Pratimas	. Kompiuterių klasė . Ausinės . Garso sistema . Garso redagavimo programa . Garsų kūrimo programa	Baigiamieji redagavimo darbai Mokiniai baigia kurti savo projekto vaizdo įrašą, taip pat dirba su trumpais vaizdo įrašais, kuriuos papildo diegetiniais arba ekstradiegetiniais garsais. Todėl mokiniai taip pat gali naudoti savo pačių sukurtus ir įrašytus garsus. Diegetiniai garsai - tai filmavimo metu įrašyti garsai. Ekstradiegetiniai garsai - tai garsai, kurie pridedami papildomai. Tai gali būti garso efektai arba foninė muzika, taip pat garso takeliai.	- skatinti įgyvendinti ir plėtoti pagrindinę vaizdo siužeto temą.	20 min.
Bendra diskusija, klausimai ir atsakymai	. Projektorius . Garso sistema . Nešiojamasis kompiuteris	Pristatymas ir diskusija Mokiniai klasei pristato savo darbą, susijusį su vaizdinės ir garsinės linijos komponavimu, ir sulaukia kitų mokinių atsiliepimų apie savo metodus ir įgyvendinimą.	- skatinti asmeninę ir kolektyvinę refleksiją.	25 min.

3 pratimas

Studentai gauna užduotį patobulinti savo garso ir vaizdo sintaksę pagal gautus atsiliepimus.

MOKYTOJO VADOVAS

10 PAMOKA

SANTYKIS SU ASMENINE VIZIJA

Paskutinėje pamokoje pateikiamas interviu ciklas, kuriame grupė mokinių ir mokytojų, dalyvavusių kuriant trumpametražį filmą "Un forte silenzio", dalijasi įspūdžiais apie kūrybinį procesą, kuris buvo palaikomas ir taikomas visos patirties metu.

Čia išgirsite išraiškingą diskusiją apie praktinius aspektus, emocinį įsitraukimą, galutinių rezultatų pripažinimą ir, svarbiausią projekto dalį, - santykių dinamiką, kuri buvo skatinama.

Atsiliepimuose pateikiama išraiškinga diskusija apie praktinius aspektus, emocinį įsitraukimą, galutinių rezultatų pripažinimą ir, svarbiausia projekto dalis, santykių dinamikos, kuri buvo paskatinta.

Stebint pamoką tampa visiškai aišku, kad mokiniai, pačioje mokymosi pabaigoje jau yra įgiję puikių gebėjimų, susijusių su vizualine kalba ir raštingumu, su įgyvendinimo procesu, ir sukaupę įgūdžių tiek stebėjimo, tiek kritiškumo lygmeniu.

Pateikiamos aktualios temos, susijusios su itin svarbiu mokinių ir mokytojų santykiu, apibendrinamos pagrindinės siūlomos metodikos sąvokos ir parodoma, kaip mokiniai išsiugdė asmeninį suvokimą vizualinės komunikacijos ir kūrybos temomis bei patobulino tam tikrą techninių kompetencijų rinkinį.

MOKYMOSI TIKSLAI IR REZULTATAI

Tikslai

- Išmokyti atpažinti ir ugdyti asmenines reakcijas į savo meno kūrinius ir atvaizdus.
- Užmegzti santykį su kieno nors atvaizdu ir tapatybe.
- Išmokyti, kaip elgtis su publikos reakcijomis.
- Išmokyti užmegzti ryšį su auditorija, tiesiogiai ir internete.

Rezultatai

- Asmeninės reakcijos į savo kūrinio ir atvaizdo pateikimą žodžiais ir vaizdais ugdymas
- Savęs ir savo emocijų valdymas kitų atžvilgiu
- Dalijimasis savo kūriniais su auditorija ir kitų darbų stebėjimas

TAIKOMI PEDAGOGINIAI METODAI

Projektais grindžiamas mokymasis*
Mokymasis bendradarbiaujant
Dalyvaujamas mokymas ir mokymasis
Vizualinio mąstymo strategijos
Kompetencijomis grindžiamas mokymasis

* Žr. dokumentą "Metodika mokytojams".

DOKUMENTO STRUKTŪRA

Turinys suskirstytas į šias dalis.

1. Reprezentatyvus mąstymas ir tapatybė.
2. Mokymo procesas prisideda prie vaizdinių dinamikos brandos.
3. Savo įvaizdžio peržiūra interviu kontekste.
4. Mokytojo ir dėstytojo vaidmuo kūrybinėje audiovizualinėje laboratorijoje.

Šio dokumento struktūra nėra įprasta, jame nėra darbo lapų ir didaktinių modulių, atsižvelgiant į baigiamąjį turinio pobūdį ir pamokoje siūlomus teorinius metodus. Dėstytojai ir mokytojai skatinami pradėti vidinius samprotavimus apie jiems tenkantį pedagoginį vaidmenį, jų dalyvavimas mokinių intelektualiniame ir emociniame augime yra labai svarbus, todėl būtina apsvarstyti, kaip DEKLARACIJOS vertybės sukuria saugų atspirties tašką, kurį galima praturtinti ir pritaikyti atsižvelgiant į projekte dalyvaujančių mokinių imlumą.

Galutinai pripažįstant mūsų bendrą kelią, reikia pabrėžti, kad pagrindiniai šio mokymo metodo elementai yra šie:

- vaizduojamasis mąstymas atlieka svarbią funkciją formuojant mokinių tapatybę;
- vaizduojamasis mąstymas perteikia kritinio mąstymo procesus, kurie palaikomi ugdant stebėjimo patirtį ir platesnį tiriamų dalykų suvokimą;
- vaizduojamasis mąstymas atlieka lemiamą vaidmenį, kaip ir žodinis samprotavimas;
- siūlomo požiūrio įtraukimas į mokymo kontekstą skatina intensyvių mokinių ir mokytojo santykius, kurių indėlis vertinamas ir skatinamas pasitelkiant neformalius ir neoficialius metodus.

Šis metodas, taikomas didaktinėje dialektikoje pasitelkiant gimimo ir formuojamąjį procesą, skatina imtis veiksmų, kurių tikslas yra:

- įkvėpti mokinius ugdyti gebėjimus, apimančius vizualinį raštingumą, kinematografinę kūrybą, ugdyti stebėjimo gebėjimus ir sociologinius interpretavimo įgūdžius;
- skatinti ir orientuoti vaizduotės ir kūrybinio mąstymo procesų brendimą;
- atkreipti dėmesį į tai, kaip, remiantis CrAL metodika, žmogaus savęs suvokimą formuoja ir vidinių vaizdinių, kurie dalyvauja kuriant tikrovės sampratą, seka. Jo pobūdis yra ne tik spėjamas, bet ir turi atitinkamą vaizdinį pagrindą, pabrėžiantį, kaip toks tikrovės vaizdinys išreiškia individualius, kolektyvinius, socialinius ir istorinius aspektus, kurie kartu praturtina bendrų kultūrinių įsivaizdavimų kūrimą;
- skatinti platų mokinių supratimą apie vizualinės komunikacijos svertus ir jų įtaką vaizdo įrašų kūrimo procesui bei įvairioms jų taikymo sritims.

Čia pateiktas metodinis ir didaktinis požiūris padeda suprasti, kad vizualinė kalba gali būti vertinama kaip komunikacinė priemonė, suteikianti kur kas daugiau nei tik pramogą ir pabėgimą nuo realybės.

Vaizdų kūrimas skatina santykį su pačiu savimi; be to, nagrinėjant ir vizualiai tyrinėjant tam tikrą dalyką, gilinamos žinios ir didinamas jautrumas kitų atžvilgiu.

Sąmoningas kritinis mąstymas, aktyvus pilietiškumas ir bendradarbiavimo savybės - tai tik keletas bruožų, kuriais mokiniai dalijasi pokalbiuose, siūlomuose šios paskutinės pamokos metu.

Santykis su asmenine vizija

“ ” Mokinys turi pats mokytis ir ugdytis, padedamas suaugusiųjų. Keičiame ugdymo būdą: svarbiausias mokyklos elementas yra nebe mokytojas, o mokinys.

Célestin Freinet

DALYKAS (-AI)

- Asmeninė vizija ir vaizdo įrašų kūrimas;
- vaizduojamasis mąstymas ir tapatybė;
- pastebėjimai apie žiūrovų suvokimą;
- vaizdinis prisiminimų ir emocijų perteikimas;
- kaip interviu gali padėti užmegzti ryšį tarp subjektų ir kūrėjų;
- „Kūrybinės audiovizualinės ir skaitymo metodikos“ didaktinis potencialas.

PAGRINDINIAI GEBĖJIMAI

- Tarpusavio peržiūra;
- asmeninė diskusija;
- kritinis mąstymas ir analitinis požiūris.

TEMOS

- Mokinių patirties apžvalga;
- kaip audiovizualinis tyrimas ir kūryba gali pagerinti pasirinktos temos suvokimą;
- emocijų, jausmų ir prisiminimų svarba.

SVARBIAUSI KLAUSIMAI

- Ko išmokote ir ko pasiekėte?
- Kaip projekto dalykai ir klausimai pakeitė jūsų požiūrį?
- Kaip projekto įgyvendinimas paveikė bendravimą su bendraamžiais?
- Ar pasikeitė jūsų santykiai su mokytojais?

ŠALTINIAI

- Mokinių projektai ir patirtis.

VEIKLOS APRAŠYMAS

- Diskutuoti, diskutuoti, diskutuoti!

PRAKTINIAI UŽSIĖMIMAI

1 pratimas. Kai vaizdo įrašas bus baigtas, pasidalykite juo su bendraamžiais, mokytojais ir subjektais. Skirkite šiek tiek laiko aptarimui.